

מתנדבים להצלה חיים!

מתנדבים | מתנות
למען | חיים
השתלות כליה

פרופסור איתן יפה נוף / חבר נשיאות

השתלת כליה הינה כיוון הטיפול הרפואי הטוב ביותר עבור חולמים. לא הסובלים מאי ספיקת כליות סופנית ואשר מביא להחלמתם. אלא השתלה נידונים חולמים אלה לסבל מתמשך המסתויים במוות, כתוצאה מתיפול דיאליזה מתישים ובריסיכון. ואולם, המחסור הגדול בתמורות כליה מונע ניתוח השתלה למრבית החולמים. רשיונות המתנה מתארכות וכ-20% מן החולמים המתנים נפטרים מדי שנה.

ארגון "מתנת חיים", בראשות הרב ישעיהו הבר, קם על מנת לענות לבקשת החולמים באיספיקת כליות. "מתנת חיים" שם לו למטרה לעודד אנשי בריאות לתרום כליה לחולה נזקק ולסייע לשניהם לעבור תהליכי זה ב מהירות וביעילות. ניסיון של עשרות שנים הוכיח כי הסיכון הבריאותי לתורם כליה הינו מיעיר וכי הסיכון הרב ממתן החсад גורם לתחשוש התעללות רבה. לא בכל יום מזמין לאדם לעשות מעשה של צדקה מצילת חיים בגופו עם סיכון אפסי לעצמו. "מתנת חיים" הינו הכתובה לתורמים המוכנים לחת מעצם לוזלתם והוא מסייע בידם ממש זכות זו, תוך הקפדה על סטנדרטים רפואיים ושמירת החוק.

אני קורא לכל אדם לסייע בכל דרך ל"מתנת חיים" לממש את חזונו: לאפשר השתלת כליה לכל חוליה בישראל חזקן לך בתור זמן קצר. מובן כמובן כי תרומת כליה הינה מעשה נאצל הדורש חשיבה והכנה. ואולם, גם מי שאינו מכיר בשיר לתרום כליה מגופו, יכול להיות שותף למשעה החסד ע"י תרומה כספית לארגון "מתנת חיים", אשר זקוק למשאבים מרווחים כדי להרחיב את מעגל תורמי הכליה, על ידי פעולות הסבראה והדראה בקרבת בני משפחות החולמים, וכלל הציבור בישראל.

פרופסור איתן יפה נוף

מנהל המרכז לחקר הסרטן,
ביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית
והדסה ירושלים

"תרומת כליה היתה החוויה הגדולה ביותר של חי"

(א. ג'ק ניילסן)

בפתח / הרב ישעיהו הבר - י"ר

קורא יְהִרְאָה, אם אתה אוהב אדם, חכם או אינטלקטואלי, אתה מוזמן לקרוא את החוברת הבאה, תסימן אותה אדם אחר מכפי שהיא כשהתחלת!

הנני ניצב נרגש בפתח החוברת, זה עתה נתבשרתי על סיום המוצלח של עוד ניתוח, בו הושתלה כליה בגופו של מטופל דיאליזה, שהתייסר זמן רב עד שזכה לרגע הזה.

את הכליה תרמו אדם, צעריך ובריא, שעצר לרגע את מירוץ חייו, נכנס לחדר ניתוחו, ותרם את מכליותיו, לאדם שאותו לא פגש מעולם, בחינם, ללא כל תמורה או טובת הנאה, מתוך אהבת אדם, גדלוות נפש ואצילות רוח.

מעשה בלתי יאמן זה, מצטרף לעוד 87 סייפורים מופת שקדמו לו, של אנשים טהורין שבתעלנו בגבה מעל כלם, וננתנו מעצם את המתנה הגדולה ביותר שאדם מסוגל להעניק לווളות: חיים!

הם עשו זאת בלילו ארוגון "מתנת חיים" – מתנדבים למען השתלות כליה, אותו הקמתי בעדרת השם, לפני כארבע שנים, לאחר שחוויתי על בשרי את ההיסטוריה הקשים הכרוכים באיספיקת כליות ובתלות בטיפול דיאליזה, ומשוכחות כי אין במצבaan פתרון טוב ובטעות אחר, להשתלת כליה בצורה חוקית, הוגנת ומהירה, כי אם באיתור תורמי כליה חיים, אלטרואיסטיים.

ל"מתנת חיים" הצטרפו במשך הזמן, בכיריו הוותאים המכירים מקרוב את חשיבות הנושא, והם משתמשים כחברי הוועדה הרפואית, לצד אישים מעולים ההלכה והמשפט המתווים את הדרך האתית – מוסריה של הארגון.

ישוין כי כל פעילי "מתנת חיים" ללא יוצא מן הכלל, אינם מתנדבים, אין אף מקבל משכורת או טובת הנאה, כל המושתלים, נעזרו ללא שום תמורה, ההוצאות היחידות של הארגון מופנות להסבירה ולפרנסתו.

ירושה לי לשתף אתכם ברגשוני ההומיים, בראותי את אותן גיבורי כוח מופלאים, התורמים איבר מגופם בהתקנות, אף לאדם אותו אינם מכירים, בזקעת מתוכם הקריאה "מי כעمر ישראלי", ומנגד בראותי את אותן רבים המתפקידים על דלתי יומם ולילה ומיכילים לישועה, הנני חיש, כי אפשר בעוררת השם לחולל מהפך כאן בארץ בתחום השתלות הכליה, ולהגיע למצב בו כל נזקך להשתלת כליה, יזכה בה בתור זמן קצר, זאת בעוררת, אם נשכיל להבין כי תרומת כליה היא מעשה הרבה יותר פשוט מהה שסביררים רוב העם, בטוחני כי יש בארץ אלף איש שישיכמו לתרום כליה, צריך רק להגיע אליוים.

כדי לחולل את המהפקה האמורה הנני זקוק לעוזרתך.

ברכבה שיתקיים בנו דברי הפסוק "וְהַسּוֹרֵת מִלְחָמָה מִקְרָבָךְ".

הרב ישעיהו הבר

יו"ר "מתנת חיים"

יו"ל ע"י "מתנת חיים" (ע"ר 580506889) קצנלבוגן 58 ירושלים
כל המದע הוגב בחומרה רווי בקורח למוחבנה בלבד.
יש להதיעץ עם גורם רפואי מסוים, בקשר להשלכות הנובעות מתרומת כליה.
אין לעורכים כל אחריות על הכתבה.

כיצד תשפייע התרומה על בריאותך?

בתורומת כליה, נוטלים הרופאים אחת מכליותו של התורם ומשתווים אותה בಗופו של המקובל, התורם נשאר לחיות עם כליה אחת.

הקב"ה ברא לאדם שתי כליות, אף כי גם עם כליה אחת הוא יכול לחיות בבריאות איתה עד מאה ועשרים,izzoן קוצר האחורי והצאת הכליה, ממלאת זו הנותרת את מקומה, ומתקבצת בזרעה מלאה כמו שתים.

מחקרים רפואיים רבים, יסודים ומקיפים, שנערכו במרכזי הרופאים הנודעים ביותר, במדיניות שונות ולאורך שנים, תמיini דעים כי תרומת כליה לא גורעת מבריאותו של התורם לאורך זמן.

המחקר האחרון, שהופיע למלחה מחמשת אלפיים תורמים, על פני יותר מארבעים שנה, מראה כי תרומת כליה אינה משנה את תוחלת החיים של התורם, ואינה מגדילה את הסיכון שלו לפתח בעתיד מחלה כלית או בעיות בריאות אחרות.

האם נתינת כליה משפיעה על אורח החיים של הנותן?

אדם יכול לחיות חיים פעילים, נורמליים עם כליה אחת בלבד. לאחר שהחולים מהניטוח, התורם יכול לעבד, לנוהג, ולעסוק בכל פעילות גופנית שהוא. כמו כן עובדת היותו תורם לא משפיעה על יכולתו להביא ילדים לעולם.

”
תרומת כליה
לאורחת
האריאוֹת
התורם לאורח
לנור

ההחלמה מן הניתוח

כמו בכל הליך ניתוחי, קיימים סיכון מסוימים, כתוצאה מן ההרדמה או זיהומים, אמנים בנייחותי תרומת כליה הסיכון מצעריים, עקב שיטת הניתוח הנהוג כיום, היא נעשית בשיטה הדער פולשנית (לפרוסקופיה), שמחזיקה למינימום את הסיבוכים, רופאים נהגים להגדיר את רמת הסיכון בדומה לו של לידה.

לאחר הניתוח, שנמשך כשעתיים, נשאר התורם באישוף ומעקב לשושן כירמיים - שלושה, הוא עשוי להזדקק לתרופות מסוימותocab, אך האכבים חולפים לאחר זמן קצר, עליו לנוח בבתיו למספר ימים נספחים, כעבור שבועיים ההחלמה מלאה כמעט לחולוטן בעזרת השם, ובתוך תקופה קצרה, התורם פשוט שוכח שהוא תרם!

השתלת כליה - מדוע? למי?

הכליות הין איבר חיוני, שבשלדיה אין אפשר להתקיים.

בגוף של אדם בריא, לכליות שני תפקידיים: הראשון הוא לסליק פסולת מהدم. התפקיד השני הוא לסליק עודף נזוליים.

חולים שהכליות שלהם חדרו לתפקיד באוון קבוע (אי-ספקת כליות קרונית) מצויים בסכנות חיים ועליהם לעבור טיפול דיאליזה.

תהליך הדיאליזה אמור לחקות את שתי הפעולות הללו, הטיפול הינו טיפול תומך שאינו מיועד לרפא את הכליות.

”
לו הלהלצות עגנו,
האריאוֹת, לא רק אתה
שיין גאנזנה אננה
“

נקודות האור בהיותם של החולים היא השתלת כליה, המושתל זוכה בעזרת השם לחיים רגילים כבריא לכל דבר.

אין לשער את השני המתוחול אצל המושתל, הוא משתחרר מן הצורך בדיאליזה, ההשתלה מאריכה את חייו, ומשפרת את איכותם.

לזקקים להשתלה, אין לחץ אותם ממצבם הנוכחי. זו ההזדמנויות שלנו, הבריאות מתנה שאין למלחה ממנה, לאדם שאין לו כל פרטן אחר, לחתת לו: "נתנת חיים".

המתנה הגדולה ביותר שיכל אדם להעניק לゾלתו: "חימ"!!

דעת ההלכה על תרומת כליה לאדם חי -

מרבית גדולי הפוסקים בדורות האחרונים הכריעו כי על אף שאין חובה על אדם לתרום כליה, אולם יש במעשה זה מצווה גדולה של הצלה נפשות. (ראה להלן לקט בדברי הפוסקים בנדון)

תרומות כליה ואיכות חיים של התורם

השתלת כליה כחלק לטיפול בחולי כליות

מקובל כיום שהשתלת כליות הינה לטיפול המועדף בחולים עם אי ספיקת כליות, מבחינות שיפור תוחלת החיים ואיכות החיים. רשות המתנים להשתלת כליה תופחת משנה לשנה, ובשנים האחרונות חל אף גידול במספר האנשים התורמים כליהichert בחייהם. אולם אפילו תוספת ברוכה זו לא עומדת מול המספר ההולך וגידל של החולים המתנים להשתלת כליה. באלה"ב המתינו להשתלת כליה בשנת 2005 – 65,000 חולדים. באותה שנה הגיעו 18,000 מתנים מישראל, על אף ההשתלות הרבות שנערכו כבר למעלה מ – 90,000 מתנים להשתלה כליה כ 700 חולדים ומספר זה רק הולך וגדל. בשנת 2011 הייתה השנה של עלייה משמעותית בשיא של מספר ההשתלות מכל סוגי התורמים, אך למרות זאת לא חלה ירידת מספר המתנים להשתלת כליה.

מתנים להשתלות והשתלות שבוצעו בישראל בשנים 2007-2011, ע"י המרכז הלאומי להשתלות.

סה"כ	השתלה מתורמים חיים	השתלות מתורמים מתים	מתנים מתים להשתלה	שנה
127	68	59	534	2007
156	56	100	598	2008
162	69	93	690	2009
131	78	53	733	2010
247	119	128	729	2011

מהן ההשלכות הביראיות של קריתת כליה?

אם ברצוננו לקדם את נושא השתלת הכליות מתורמים חיים אנו צריכים להיות בטוחים שכריתת הכליה לא פוגעת בתוחלת החיים ואיכותם אצל התורם.

בספרות הרפואית ידוע מזה שנות טינוק נולד עם כליה אחת, הרי הכליה זו תפתח ותהייה גדולה יותר מכליה רגילה. כמו כן כורותים כליה אחת הכליה הנורתרת גדילה בתנאי שני בה מלאה. לפני כ 40 שנים נסעה לאלה"ב להשתלות. התמזלזל לעבוד במכון רפואי ע"מ תוכנית מפותחת להשתלת כליות מתורמים חיים ומתרומים מתים. החלטתי לחזור את השפעת קריתת כליה אחת על הכליה הנורתרת. במחקר הראשוני בדקתי את השפעת קריתת כליה על הגודל של הכליה הנורתרת. במשר השנים לאחר הניתוח נצפתה עלייה בגודל של הכליה הנורתרת. הגיל של התורם לא השפיע על גידול זה. אחר כך בדקנו את השינויים בתפקוד של הכליה

הנהלת" מתנת חיים"

הרבי ישעיהו הבה:

מייסד ויושב ראש הארגון, בעקבות התנסות אישית עם השתלת כליה, עוסק בהברצת תורה וחינוך, מכון שנים רבות כר"מ בישיבות חשובות בירושלים.

חברי הוועדה הרפואית

פרופ' גפרי בונר

לשעבר ראש מחלקה יתר לחץ דם ומחלות כליה במרכז הרפואי רבין, קמפוס בילינסון בפתח תקווה; בעבר יושב ראש ועדת כליות במרכז ההשתלות הישראלי; בעבר נשיא האיגוד הישראלי לנפרולוגיה יותר לחץ דם; ויועץ נפרולוגי במרכז בלדריצי לטיפול ומחקר בסוכרת, מרכז רפואי צאנז, בית החולים לניאדו, נתניה.

פרופסור נתן לוי:

פרופסור בклиיניקה הרפואית שבבית הספר לרפואה ע"ש אלברט איינשטיין, בעבר מייסד ומנהל תחום רפואי ומחקר במכון מחקר הכליה, בניו יורק; נשיא לשעבר של איגוד רופאי הכליות בארה"ב, ובעבר ראש מחלקות הנפרולוגיה במערכת הבריאות הנרי פורד בדטרויט, ובמרכז הרפואי בית ישראל בניו יורק.

פרופסור סטוארט גראנטשטיין:

מנתח השתלות ופרופסור לכירורגיה, מנהל של מבן סיוע לנזקים ופיתוח תכניות בבית הספר לרפואה ע"ש אלברט איינשטיין / מרכז רפואי מונטיפיורי, ניו יורק

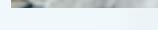
פרופסור איתן יפה-נון:

מנהל המרכז ע"ש לאוטנברג לאימונולוגיה וחקר הסרטן, הקתדרא ע"ש ברטה ומקס דנסן באימונולוגיה של הסרטן, בית"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה ירושלים

פרופסור דבורה רובינגר:

בעבר מנחת יחידת הדיאליזה בבית החולים האוניברסיטאי הדסה – עין כרם, ירושלים

פרופסור דוד עזרא:

מנהל מחלקה רפואי פנימית במרכז הרפואי שיבא, תל השומר, ופרופסור לרפואה בבית הספר לרפואה סקלר שבאוניברסיטת תל אביב.

השפעת תרומת כליה על התורם

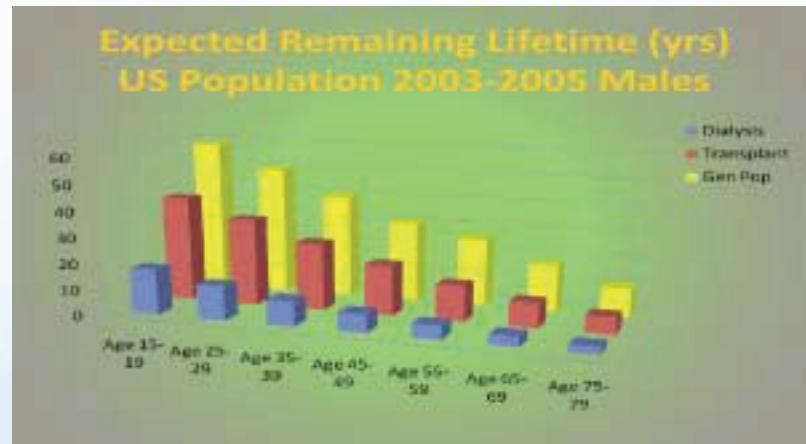
מאמר מסכימים שפורסםו בשנים האחרונות.				
Dela-naye et al, 2012	Segev et al, 2010	Gai et al, 2007	Sommer-er et al, 2004	
שיעור התמותה 0.03% שכיחות נמוכה של סיבוכים קשים.	שיעור התמותה 0.03%.	שיעור התמותה 0.03%. קטן של סיבוכים לאחר הניתוח. יתרן שכיריתת הכליה באמצעות פרוסקופיה עדיפה על ניתוח מקובל.	תמותה: נדירה ביותר - פחות מ 0.02% תחולוא: סיבוכים קשים נדרים. רוב הסיבוכים קלים (דימום וזיהום).	תחלואה ותמותה לאחר הניתוח לכיריתת הכליה
כל המחקרים הראו שהמתמותה לא גודלה יותר בהשוואה לאותלית.	תמותה לטווח ארוך נמוכה יותר מקבוצת ביקורת.	אין השפעה על תמותה.	התמותה נמוכה בהשוואה לאוכלוסייה הכללית.	תמותה לטוח ארון
הטיסICON נמוך.		הטיסICON להתקפות חסרי מלחת כליה עד 0.5%	מנותחים בודדים פתחו מלחת כליות בשנות השונות. השוכחות דומה לו של האוכלוסייה הכללית.	טיסICON לא- ספקת כליות
טיסICON הרבבה מאז עבודות קודמות והגנוו למסקנות דומות כי, רידיה קלה בתפקוד בהתחלה ולאחר כר עלייה והתייצבות של התפקוד.		לאחר רידיה קלה בסך התפקוד, התפקוד מתיצב ואפיילו עליה ובמשך שנים רבות. נשאלת השאלה אם קיימים טיסICON מוגבר אצל תורם שתפקיד הכליות שלו היה מותחת לרמה תקינה.	לאחר רידיה קלה בסך התפקוד הכליות התפקוד מתיצב ללא שינוי במשך שנים רבות.	התפקוד של הכליה הנوترת

הנوترת. צפינו שהתקוף של הכליה הנוטרת עולה בימים הראשונים עד 3 שבועות מתאריך הכריתה ומגיע לכ- 66% של סך התקוף של שתי הכליות. גיל התורם לא השפיע על העלייה הראשונית זו. בעקב אחרי חולים במשך 4 שנים התרבר שקיימת עלייה איטית והדרגתית נוספת בתפקוד של הכליה הנוטרת אבל עלייה זו תלולה בגין התורם. מספר הנבדקים שנכללו במחקר זה היה יחסית קטן אבל כבר אז היה ברור שבתנאי שהتورם בריא חל שיפור בתפקוד של הכליה הנוטרת לאחר כריתה כפיציו על אבחן של כליה אחת, למשה, בסיכון של דבר לתורם כליה יש תיפוקוד כליה של כ- 260 % הרבה יותר مما שהוא Zukunft.

מה בנוגע לתמותה ותחלואה שנלווים לניטוח כריטת הכליה? כל מונח חשוב לסיבוכים כתוצאה מהניתוח. החוקרים מסכימים את התמותה סביב נitude כריתה הכליה בכ- 0.03% עד 0.02%. לעומת זאת, סיבוכים מותע על כל 10,000 ניתוחים. מספר זה הוא קטן ביותר, והניתוח מוחש לבתו ביורט. סיבוכים כגון דימום וזיהום, בפצע הניתוח אינם נדרים, אבל בדרך כלל סיבוכים קלים ואיינט גורמים לסבל. בסטטיסטיקה האמורה כוללים גם מרכיבים רפואיים פחות מנושאים, אבל במקרים יותר מקרזינים ובעלי ניסיון, שיעור הסיכון והסיבוכים נמוך בהרבה.

מה עם תחולת החיסים לטוח הארון? בבדיקה התמותה לטוח ארון השוו החוקרים את התמותה ותחולת החיסים של תורמי כליות לו של האוכלוסייה הכללית בהתחמהليل ומן של תורמי הכלליות. התרבר שמתמותת תורמי הכלליות הייתה דומה לו של האוכלוסייה הכללית ובחלק מהעובדות דיווחו על תחולת חיים ארכאה יותר מהאוכלוסייה הכללית. הסבר אפשרי לתחולת חיים ארכאה יותר אצל תורמי כליות מובחרים מבחינה בריאותית.

האם כריתה כליה אחת מגדילה הטיסICON לפתח מלחת כליות כרונייה? הטיסICON לפיתוח של מלחת כליות כרונית דומה לזה של האוכלוסייה הכללית. תורמים בודדים בלבד פתחו מלחת כליות בשנים לאחר התרומה.

וכולם חשובות מאוד ויקרות, ואני משתמשת בחלק מהן, זה לא במקומות אלא בנוסף בדרך זו.

את לא חוששת?

שאלות אחרות: את לא חוששת שאולי מישחו משפחתי הקרובה יזדקק להשתלה ולא תוכל לתרום?

עניתי שאניمامינה שבגמל שהכול מנווה כאן ע"י הבורא, לא רק שאני לא חוששת מכך שאולי אחד מלידי או בני משפחתי או נזקם לתרומת כליה בעצמנו יומם אחד ונזקק ונפסיד בגלל שטרמתו לבן אדם זה, אלא שנרווח! כי לדעתך זה סוג של ביתוח. בכלל שעזרתי ליד אחר של הבורא, אני לא יפסיד מזה אלא רק רווחה, מכובן שהcoln יכול להיות ואך לא מבטיח לי שאני ובני משפחתי לא נהיה חולמים ונזדקק לתרומה, אולם כמו להבדיל שכיוון לפי החוק בן אדם שתרם כליה ונזקק בעצמו לתרומה מקבל עדיפות רצינית בתור הממתינים לתרומה, כך גם מבחינת שמיים, אולי במילא נזקק אי שם בעתיד עלי או על בני משפחתי מחלה כלשהי ודוקא התרומה זו תעזר להינצל ממנה, תקדם אותו בתור...

איך הייתה ההחלטה שלך?

...שוחררתי אחרי יומיים – תוצאות הבדיקות היו טובות, הרגשתי שיפור מיום ליום ורציתי מאוד לחזור לביתי ולידי.

ב"ה כבר אחרי שבוע הרגשתי טוב וחוזק מספיק כדי לחזור לעבודה, בבית נעזרתי כמעט למשך תקופה קצרה ושם חשתי לחזור לתלם ולשגרה המבווכת. חדש בדיוק אחרי הניטות זכיתי להגיע לכוטל ולברך הגומל, כאשרני מרגישה מצוין לגמרי ולולא הצלקות הבחרות לא הייתי ממינה שעברתי ניתוח לפני כל כך מעט זמן. ב"ה הגומל לחיבים טובות, שגמלני כל טוב!

איך ההרגשה?

...אבל בבדיקה שמחה אדרה והתרגשתו, ממש כלה הנכנשת להופטה, או כאישה הרה שעתידה להביא חיים חדשים לעולם. הרב הבר שלח לי חומר שנכתב ע"י אישה שתרמה כליה לבחורزر לפניה זמן מה, קראתי והתרגשתו והתחזקתי, היא כתבה כל כך יפה! בין השאר כתבה – כליה – כליה. ואז חשבתי, הכליה הזה היא לא שלי, כמו ששם דבר לא שלי. היא פיקדונם מה, ולעתה הזה היא מיעודת. כמו שהאיש שכתבה את הדברים הודה לכלוותיה, נפרדה מזו ששירתה במסירות וביקשה ממנה להמשיך ולשרת במסירות בוגוף הנתרם, וביקשה מהנסאות למלא את התפקיד עצלה, כך עשית גם אני.

סיכום של דברים

ההחלטה לתרום כליה היא החלטה כבדת משקל. תרומת הכליה לחולה עם אי ספיקת כליות סופנית הנמצאת בטיפול בדיאליזה היא מתנה עצומה המשפרת לאין ערוך את תוחלת החיים ואיכות החיים של החולים. ההתקפות חומות בשנים האחרונות הבנווא ההתחמה בין התורם לנתרם ובמניעת דחיתת האיבר גרמו לכך שניתן לשתול כליה מתורם זה, שאינו בן משפחה. התקפות חומות אלה גרמו לכך שיש עליה מתמדת במספר התורמות האלטרואיסטיות.

מקובל ביום לבצע סדרת בדיקות אצל אדם המועוני לתרום כליה כדי להוכיח שתפקוד כליותיו תקין, שכן בו סמנים של מחלת כליות סمية או גלוייה, או מחלת אחרת היכולה לסקן אותו לטוח קוצר או לטוח ארוך. קיימים קווים מוחדים המדריכים את הרופאים בביצוע בדיקות אלו, וברוב מרכזי ההשתלה ישנו פרוטוקול מפורט להכנות המועמד להתרמה.

הרגשת הסיפוק בהצלת חייו של חולה כליות סופני היא מדימה, ואין אפשרות להשווות אותה לכל תרומה אחרת.

(המאמר בשלמותו, כולל סימוכין מדיעים מופיע באתר "מתנת חיים")

קטעים מטור מטור ה"מירוץ למליאון" ...

**תיאורה של תרומת כליה, על הלבטים,
ההחלטה, וההחלטה.**

על השאלה: למה? התקשתי לענות, וכי איזה הסבר ותשובה יכולים באמת להיות לרצון – שאכן יכול להישמע בלתי מובן לגמרי – להוציא איבר מגוף ולחתה אותו לבן אדם אחר זו? לסביר כמובן ניתוח ופתרונות שונים בשביב זה?

עניתי שאני mammima שהcoln בעולם הזה מנווה ע"י הרובונו של עולם. וזה שאני אכן בבריאה ושלמה, והוא חולה אנוש, באותה מידת זה היה יכול להיות להפר. אין לי שום זכות להתעלם ממנו, משום שאחננו יהודים ושיכים לאוטו גוף, ואני צריכה לעשות את מה שאני יכולת במוגבלות ההלכה. ... במצב הרפואה כיוון לתרום כליה זה אומר אני נוחות וכummings לא קשיים בשביili באופן זמני בלבד, לאחר מכן עלייה מאוד קלה בסיכון – ולפי כל המקרים עד כה אנשים שתרמו כליה או שהוציאו להם כליה אחת והמשיכו לחיות עם כליה אחת לא היו חולמים יותר מאשרים שחיו עם 2 כליות. לעומת זאת מה שזה לוקח מני – שזה כאמור אי נוחות זמנית בלבד – זה לחתת חיים וחיים איכוטים למישחו אחר. וכך נכוון שיש דרכים רבות לעשות חסדים

הרצתה ובוועת ברגלים. ומה היא מבקשת? לוניה פאריך? או אלי בגד חדש? רק כוס מים קטנה... לוניהacha של מים קרים ומשיבים נפש ביום של שרב. ואמא מנסה להסתיר את דמעותיה ומגבירה את עצמת המזגן, לנסות להיטיב את הרגשתה. היא מלחלחת את שפתיה החזרות ואומרת לה: "מתוקה שלי, את יודעת שאסור... לא לשחות יותר מכוסית קטנה ביום... תחזיקי מעמד, התפללי שיימצא לך תורם... התפלות שלך בטח יעוזרו..." וهم עוזרו. ורבים עוזרו לתפילהות לעוזר.

היא פגשה את הרוב הבהיר, מארגון מתנת חיים, ואמא ספרה לה שגם הוא כמוה, בדילאזיה. אבל עכשו הוא כבר לא. הוא קיבל קליה חדשה, בריאה, מתפקדת... "הלוואי וגם לי יהיה... קליה אחת! רק אחת!" היא לחשה לאמא, ואמא מצאה אותה אליה. ועכשו היא קבלה...

*

מן הצד השני של המתרס עומדת ריצ'ל, אשה אמריקאית בת , עובדת בכירה בבנק אמריקאי.

היא ראתה את גיסה, שתרם קליה לפניה, וכעת הוא מגיס תורמים לארגון מתנת חיים בחו"ל. "אני מוקפת במנתנות רבות כל כך ממשים", היא אומרת כשהיא מעבירה מבטה סביב, והרגשתה שאנני חיבת להחזר משאו, לעשות טוב. אחרי שנודע לי שהסיכון היה בתמורה קליה הוא הנינוות, החליטה שאנני הולכת על זה." ההחלטה של ריצ'ל הצילה את תמי.

*

תמי מכתיפה את ילקוטה הורוד והריחני. הוא כמעט חדש עדיין... היא ממהרת, שלא לאחר חיללה ללימודים, ואמא מזכירה לה בחיקו: "תמי, השוקו..."

בעיליות היא מנפנפת לה לשלום, ועומדת להצטרף לים הבנות הנוצע והרוגש שבוחוץ.

לרגע היא מהססת וחזרת על עקבותיה.

"אמא", היא לוחשת... אמא נפנית אליה "קן, תמי?"

"ሞטור לי לבקש עוד אחת?"

"עוד כוס שתיה?" מנוחשת אמא,

"לא, אני רוצה עוד קליה", מבהירה תמי ומוסיפה: "אני רוצה שתהיה לי קליה אחת בשביili, ועוד קליה אחת בשביil לתרום לאחרים..."

מוניולוג מרגש של ילדה

מבعد לתריס המוגן למחצה הביטה תמי החוצה. מאחוריה מזרזת אמא את אחיזותה לצאת לylimודים. בלחש היא מאיצה בbenim 'שתיו, שתו מהר את השוקו... ואל תשכח את בקבוק המים לבית הספר. חם היوم... מנסה היא בכל מואודה שהחלישה לא תגע, חיללה, לאווניה של תמי. אבל היא שמעה. תמיד היא שומעת. היא מעיפה מבט לאחוריה ורואה את אביה עוצר לרגע את ארగון החפצים ל夸ראט היציאה למרפאה, ותולה בה מבט.

""

היא מעבירה את לשונה על שפתיה החברות, מנסה להפיג את תחושת הצמאן שלא תחולף.

היא יוזמת

KNKI KAKE

ארסום גסלו

קנה סטול,

קג'ה הק גסלו

וכו...
""

מן החלון נראית חברתה שני, הולכת יד ביד עם רחל. "המורה אמרה שחבל שהמקומ הכى טוב היה ריק כל הזמן" אמרה לה שני בתמיות, "אך היא העבירה את רחל על ידי. את לא כועסת, נכון?"

נכון. היא לא כועסת. ועל מי היא תכעס? כל יום היא, ילדה בת שבע, צריכה להתייצב במרפאת הדיאליה לטיפול בן 3 שעות, ולאחריו אין לה כוח לעשות כלום. ככלותם. אפילו להשלים כבר לא משלימים לה. אז בעצם מה אכפת לה אם רחל יושבת שם?

עכשו כואב לב הגרון, וגם העיניים צורבות. במיריות היא עוזבת את החלון. שנייה לא תראה שהיא ראתה אותה. גם היא כבר לא רוצח לראות את אף אחד.

הכל התחליל לפניה כשנה. בגין חובה. היא היתה חולה, היה לה וירוס, כך אמא אמרה, של שלשלולים והקאות. היא הרישה אז נורא. מאי כל החיים השתו - הכליה נגעה והפסיקת לתקוף למגרי. ומאי היא מטופלת בדיאליה.

אמא הסבירה לה איך פועל מכשור הדיאליה, ועד כמה הוא עוזר לה. אבל היא שונאת אותו. כל פעם צריכים לזכור אותה במחט צאת עבה, שמננה כל הדם יוציא ונכנס לגוף ורק הוא מתנקה. אבל היא לא מרגישה בריאה יותר כשהיא מחוברת אליו. היא מרגישה לפעמים כאזת סחרחות/sc של העולם מסתובב לה. אפילו אם היא עצמת עיניים הסחרחות ממשיכה.

אבל אם זה רק היה זה אולי זה היה נסבל.

היא יודעת שאבא ואמא מנסים לעוזר כמה שאפשר אבל הם לא יכולים. אבל גם היא כבר לא יכולת. לעיתים מיא נשכנת על

אנו חיים עם חלק אחד "מיותר", ש-730 איש זקנים לוי!

אצל חוליו אי ספיקת כליות מפסיקות שתי הכלילות לפעול בשל סיבות שונות. הכלילות אחראיות על סינון מערכת הדם וסילוק פסולת ונזולים מיותרים מן הגוף. כשהכלילות מפסיקות לפעול הגוף נמצא במצב בסכנה, הרעלים מצטברים ומערכות הגוף עלולות לקרוס בזו אחר זו. כדי למנוע התדרדרות מתופלים חולים אלו בדיאליה המשמרות את מצב הגוף אך לא ברפאת אותו.

למרות הטיפול בדיאליה עדין מצטברים בגוף רעלים ונזולים. כמו כן בזמן הטיפול יש תופעות לוואי קשות, ועל החולה להקפיד על דיאטה קיצונית באוכל ובמיוחד בשתייה. שלוש פעמים בשבוע החוליה צריכה להיות מחוברת למכשור הדיאלייזה לפחות 4-5 שעות, וכןן ההתאוששות מהטיפול אורך לעתים יום שלם. תוחלת החיים של חוליו הדיאליזה יורדת פלאים ואיכות החיים גורועה ביתר.

לחולים אלו מוגננת קרן אוור מרחקן – השתלת קליה.

שיעור ההצלחה בהשתלות קליה גבוהה מאד בעורת השם. ביום, כשהניתוחים מפותחים, יכולות ההתאמנה השתבה גם היא, לעלה מ – 95% מה השתלות מצילחות. רבים רבים ממושתלי הכליה מסתובבים בינינו כאחד האדם, וייחיו בעורת השם עוד לאורך ימים ושנים.

מהם הסיכוןם הכרוכים בתרומת קליה?

תרומות קליה מתורות חי היא תהילין בטוח מבחינה רפואי, הנитוח עצמו קרן בסיכון רפואי מודען, ותוחלת החיים של התורם אינה נופלת מזו של אנשים שיש להם שתי כליות בריאות.

במחקר נוסף נמצאו גם שנאצל התורמים לא הייתה עלייה כלל בסיכון ללקות באירוע ספיקת כליות סופנית (ESRD). אצל מרבית התורמים שהשתתפו במחקר נמצאו שיעורי סיכון – קליתי נורמליים, והם הננו מקומות חיים מעולה לאחר שתרכמו קליה. ישנים מחקרים נוספים, לעומת זאת, שהראו שתוחלת החיים של תורמי הכליות הייתה ארכובה יותר מאשר שלא תרמו, יתכן שהסיבה היא שתורמי הכליות הם אנשים בעלי בריאות מצוינת.

يُذكَرُ أنَّ شיעור ההצלחה של השתלות קליה בישראל הוא בין הגבוהים בעולם، وأף היפויוחים החדשניים ביותר, שנכנסו רק לאחרונה, נמצאים בשימוש בארץ.

במקרים רבים נמצא תורם מקרוב קרובו המשפחתי של החולה. אז זו המצב הוא אידיאלי. אולם רבים מאי זה החולים שלהם לא אוטרה תרומה מקרוביים, והם נאלצים לחפש בכוחות עצמם תרומה. כאן מגע תפkid של ארגון "מתנה חיים".

ארגוני פועל לאיטור תורמי קליה אלטרואיסטיים (מתנדבים), ופועל להגברת המודעות לנושא. צוות ארגון "מתנה חיים" בראשותו של הרבר ישעיהו הכהן, שהוא בעצמו מושתל קליה, מעמיד את עצמו בתנדבות לרשות תורמי הכליה, לממן מענה בכל סוגיה, פניה ובקשה, בכל שנות היממה.

לרשונו אנשי מקצוע מומחמים במגוון תחומיים רב, רפואיים, כירורגיים, משפטיים אתים ומוסריים, הלקוחים ופסיכולוגים. כולם רואים לעצם הזכות לחיות בעצה

מחוויותיהם של תורמים ומושתלים:

”

"כרופא כליות אני מעורב בהצלת חיים כל שבוע, אם לא כל יום. אולם תרומת הכליה שלי הייתה הצלת חיים יוצאת דופן, והחויה זו ממשיכה להיות מקור לשיפור אדר".

(ד"ר מאיר ליפשיץ, נפרולוג, תורם קליה).

”

"לא בכלל يوم מזמן לאדם לעשות מעשה של צדקה מצילת חיים בגופו עם סיכון אפסי לעצמו. ארגון "מתנה חיים" הוא הכתובת לתורמים המוכנים למת מעצם לזרלם, והוא מסייע בידם לממש זכות זו, תוך הקפדה על סטנדרטים רפואיים ושמירת החוק".

(פרופ' איתן יפה נוף, הדסה עין כרם, חבר הנהלת ארגון "מתנה חיים").

”

"עדין לא מצאתי תורם קליה אחד שהתרARTHט על מעשו, וגם אני לא התחרתתי. לחתם חיים מעצמן זהה הרגשה נפלאה".

(סם וולדמן, תורם קליה, מקשר ארגון "מתנה חיים" באורה ב').

”

"לא היסשתי לרגע לפני שהצעתתי את קליתי לאיתן, חוליה קליה בן 63. מבחני השווה לי טובہ כשהוא העניק לי הזדמנות לעשות את המצווה והתרמה הנפלאה הזו".

(חיה בן ברוך, צפת, תורמת קליה).

”

"מסופקני אם אקבל שכרי בעולם הבא על מעשה התרומה, כי קיבלתי את שכרי בעולם זהה – הסיכון העצום והרגשה הנפלאה המלאה אותי בכל רגע ממש הם שכרי".

(אב-ל-6 ילדים מבני ברק, תורם קליה).

"התהווהيلي שלי היה שפיטוט קיבלתי חיים חדשים. אני לאمامין שיש לי אפשרות לחיות כמו בן אדם רגיל, בלי היסורים שהוא מנת חלקי לפני ההשתלה. ב"ה אני ממש אדם אחר למגרי".

(אריאל, בן 22, מושתל קליה).

"אני לא יכול שלאoghש בקנייה הממלאה אותי כשאני חשב על תרומת הכליה שהצללה את חי. יש קונה עולמו בשעה אחת." (עודד, בן 65, מושתל קליה).

"אני מאמין, אני מאמין שמה שעשית את זה." (ד"ר ד. ר. תורם קליה).

להתפלל בכוטל המערבי.

התעורرتתי מהניתוח מאוחר בצהרים כשאשתי לצדי. שמחתי להיות אחריו, תחווית הקלה מדהימה, כולם שמחו על כי עברתי את הניתוח ללא כל קושי, אך עוד יותר מכך, הם היו שמחים בשביל אחותי, מאז ההשתלה אפשר לה להימנע מטיפול דיאליזה ולהמשיך לחיים פעילים ובריאים. הכליה החדשה של אחותי עבדה היטב ברוך השם, ובתוך יום תפיקוד הכליות שלה התקרב לנורמלי.

בימים שלאחר הניתוח, לא היו לי כאבים, השתחררתי ביום שישי. היה זה מספר ימים לפני חג הפסח, התארחנו בבית של חבר קרוב אשר ביתו היה למרחק שתי רחובות מבית הכנסת, והייתי מסוגל ללכת לשם ובזרה ביום שישי ויום שבת עם קושי קטן. לקח לי כמה שבועות עד שכוחותיי חזרו לחלווןין, אבל לאחר מכן חזרתי לשגרה היומית שלי כולל 60 דקות של הליכה.

כרופא כליות, יוצא לי להיות מעורב בהצלחת חייהם של חולמים מדי שבוע אם לא בכל יום. אף על פי כן עדין הכליה שתרמתה לאחותי הייתה יוצאת דופן ומסמיכת להיות מקור לסייע איסחי עצום.

609רים מ-609רים עובדות ומטופרים על כליות והשתלות

כ - **5,500** מטופלי דיאליזה חיים בישראל כיום.

כ - **1,000** ממתינים להשתלת כליה.

משך זמן מהמתנה להשתלה עשוי להגיע ליותר מ 7 שנים!

בשנת 2011 נערךו בארץ **273** השתלות כליה.

למעלה מחציתם מתורמים חיים.

שיעור ההצלחה בנייטוח השתלה עולה על **98%**.

כליות בריאות של אדם בריא ונותנות **400%** תפיקוד כליתי – פ' 4 מהדרושים לתפקוד תקין של הגוף.

תורם כליה אחת, נותר עם יותר מפי 2 מהה שנדרש לו לביריאות תקינה.

תורם כליה נונטן חיים למושטל במשך **60** שניות כל דקה, **60** דקות כל שעה 24 שעות ליממה 265 ימים בשנה, סה"כ: למעלה מ - **31** מיליון שניות של חסד בגופו בשנה!!

לא היה לי מנוח ...

"גברים מחייבים שמישהו יציל להם את החיים, אך אני יכול לישון במנוחה במידעך שאתה, כן! אני הקטן, יכול להיות זה שיציל אחד מהם" (משה ק. תורם כליה)

ועזרה את אותם אבורי לב אציליים שניואתו לתרום מגופם להצלת חיים זולתם. בעוזרת השם, עלה בידינו עד כה ללוות عشرות השתלות מוצלחות. משנת 2010 ועד כה ביצעונו 89 השתלות. עם הזמן גבר עד מאד קצב פניות החולמים אלינו, אנו ניצבים בפני חולוי דיאליזה רבים, שנושאים אליוינו עיניים כלות. חלקם בעלי משפחות, הורים המתופלים בילדים קטנים, אחרים בעלי רקע של סבל קשה ומתמשך, והלב נקרע שאנו נאלצים להשיב פניהם ריקם.

תקומות גדולות אלו תולמים בתוכניות להחדרת המודעות הציבורית לאפשרות של תרומת כליות והצלת חיים.

רופא כליות כתורם כליה

ד"ר מאיר ליפשיץ / לשעבר נפרולוג בסן אנטוניו, טקסס, ארה"ב, ובבית החולים שער צדק בירושלים, כיום גור בשכונות בית וגן, תרם בעצמו כליה, תקציב סיפורה: אף אחד לא מצפה לעבור ניתוח, אבל לפני כשב שנים, עשייתי זאת, אני רופא נפרולוג מומחה במחלות כליה, תרמתי כליה.

בשנת 1970, מן קצר לאחר שסימתי את בית הספר לרופאה, האפשרות של השתלת כליה הייתה עדין בחיתוליה, עם שיורי הצלחה נמוכים, אז נודע לי כי אחواتי סובלת מירידה הדרגתית בתפקוד הכליות שלה, בעבר 20 שנה הן חදלו מלפעול והוא נזקקה לטיפול דיאליזה. במרכז הרפואי מאיו ברוצ'סטר, מינסוטה, נאמר לה שהשתלה היא אופציה הרבה יותר טובה מאשר דיאליזה. וудיפותה גדולה יותר כשהיא נעשית לפני השתלת כליה.

סטטיסטיקת השיפור בשיעורי הצלחת השתלות כליה בשנים האחרונות, הביאה אותי להחליט כי אני חייב לתרום אחת מכלותי לאחותי. כרופא, אני מכיר היטב את הסיכון האפשריים של ניתוח, במיוחד למי שהו בקצבצת הגיל שלו (הייתי בן 61 בזמן הניתוח). אבל הרעיון כי אני מסוגל לעזור לאחותי היה עבורי דף חזק לכלכת קידמה עם התהילה. אחواتי שתמיד הערצתה אותי "אך הגודל" שלה, הייתה מأد מסוויגת מהרעיזון: "איך אוכל לגמול לך על מתנה זו? זה בלתי אפשרי", היא אמרה שוב ושוב. נבדקתי ונמצאתתי מתאימים.

כדי לשפר את מצב בריאותי על מנת להכנין את עצמי לתרומת הכליה, התחלתי ללקת 60 דקות בכל יום, לרדת במשקל ולזאון את לחץ הדם שלי, שהיא מעט גבוהה. אני כרופא הכרתי את התהילה שאני אמרו לעבור, ראייתי אנשים רבים מחוברים לצינורות נכנסים ויוצאים מחדן ניטוח, אך להרגיש את זה על עצמי, זה היה מעט מוזר, נכנסתי לניתוח, מותק תחואה כי אני עומד לעשות את הדבר נכון, ובמהלכו הוסרה כליהית השמאלית והשתלה בגופה של אחותי, בזמן הניתוח הלכו הבנים שלי שהתגוררו בישראל,

כלה למסירה / מأت לורי פלטניק

מדוע תרמתי את כליתי לאישה שאני לא מכירה.

הכל התחל בקולורדו לפני שלוש שנים, כשחבר טוב של בעלי נזק לכלייה. מסיבות שונות, אף אחד מבני משפחתו לא יכול היה או לא מתאים לתורום לו כלה. כל מי שסבל בעבר מאיוזשי מהילה בכליות, מי שהלה בהמלחות שונות כמו סרטן למשל, מי שסוג הדם שלו שונה מזה של המקביל הפטונציאלי, כבר איןו יכול לתורום לו.

באחד הלילות התעוררתי בשעה מאוחרת, וניגשתי לשאול את "הרב גוגל" כמה שאלות בנושא תרומת כלה. רק רציתי לברר מהה בכל מודובר. מצאתי שם המון מידע, והתחניתי להבין שעל פי הדרישות וההגבלות, מסתבר שאני בעצם מועמדת טובה לתורום כלה.

ואז התעורר בי הרעיון לתורום כלה, ולאחר שדנמתי בכך עם בעלי ועם הרב שלנו, החלמתי להציג את הכליה שלי לאאותו ידיד. הוא נורא התרגש ולא ידע איך להזדמנות על החוצה. מיד נכנסנו למסלול הבדיקה הרפואית, אולם, כבר בהתחלה החליט הוצאות הרפואית שמכיוון שהגוף שלו הרבה יותר גדול מאשר הכליה שלי לעולם לא תוכל לתרום בו. נדחתי והתאכזבתה.

כמה חודשים אחר כך עבדנו לושיננטון לעובודה עבור אש התורה. יום אחד רأיתי מייל, שהסתובב בראשת הפנים של אש התורה, שסיפר על ילד חולה מאוד בן 5 שזקוק לכלייה. הגבתי למייל והסבירתי שכבר ערכתי את הבירורים הדורשים, ושאני מרגישה שאני יכולה להיות מועמדת טובה לתרומת כלה.

איך אני יכולה לומר לא' למשהו אחר רק בגין שלאני לא מכירה אותו?

כמה ימים לאחר כך קיבלתי תשובה שבוטפו של דבר הילד יותר מדי חולה מכדי לעובור השטלה, אבל האם אני מוכנה להיבדק לתרומה עבור אנשים אחרים? מי שענתה למכabi הייתה חייה ליפשיץ, יהודיה שומרת מצות מנוי-יורק. לפניו מספר שנים היא תרמה את כלيتها למשהו, ואחיה, יוסף, עשה את אותו הדבר. כתע היא מקדישה את זמנה כדי לעזור לאחרים לעשות את אותו הדבר.

זאת הייתה הדילמה המוסרית הראשונה בה נתקلت. לחבר שלנו, בן לילד קטן, אין אני יכולה לומר לא' למשהו אחר, רק בגין שלאני לא מכירה אותו?

מילאתי טפסים ושוב נכנסתי לתהילן הבדיקות. המועמדות לתרומה היו שלוש נשים מנוי-יורק, בשנות השלוושים והארבעים לחייהן, שלכל אחת מהן כמה ילדים. כל השלוש היו חולות מאוד וזקוקו להשתלה באופן נואש.

ὑברתי את השלב הראשון, והגשתי בקשה להתקבל בתורו "תרומת אלטראיסטי" (שאן לה שום קשר למקבל/ת). עכשו היה לי צריכה לדון על זה עם בעלי.

הסבירתי לו שלא בדיקן ברור לי למה אני רוצה לתרום כלה, אבל אני באמת רצאה. הסבירתי שבעל גאנט הבודיקות עשויות לולות שאני תורמת מתאימה. הוא לא התלהב וביקש לדון על כך זה עם הרב שלנו, אבל הסכמנו שבינתיים אני אמשיך להתקדם.

באותו שלב, רק מעתים ידעו מה מתוכנות לישות, וכמעט כולם הגיעו באותו תגובה שלילית: איך אני יכולה לס肯 את החיים שלי? יש לי ילדים ובעל ואחריות. מה אני חשוב? מה אם אני אצטרך يوم אחד כלה? מה אם אחד מילדי יזדקק לכלה ואני לא אוכל לתת לו?

ניסיתי להסביר להם שהסיכון לתורום נמוך מאד, בערך זהה לכל ניתוח אחר שכולל הרדמה מלאה. שמשך ההחלמה דומה להחלמה מניתוח קיסרי (בל' תינוק קtan שצרכיים לטפל בו 24 שעות ביממה). הסבירתי שבヵלט חשבתי טוב, וגם ערכתי בירור מכך. ושם אתה תורם כלה, ומאיוזשי סיבה תזדקק בהמשך הדרך לכלה בעצמך, במקום לחכות בתור הארוך שנמשך מספר שנים, מקרים אוטר לראש הרשימה... ובכן, זה ביטוח טוב (למרפאת תרומות הכליה, במרכז מונטיפיורי, היה רק מקרה אחד צזה במשך 20 השנים בהן הם עוסקים בהשתלות).

שאלתי את פאט, האישה המקסימה שמנהלת את מרפאת ההשתלות, מה אם אחד מלדי או הורי יזדקק לתרומה בעתיד? היא סיפרה לי שששה חודשים אחרי שהיא קיבלה את תפקיך ניהול מרפאת ההשתלות, אחיה חלה ונזקק לכלה. היא החליטה לתורום לו את שלה ולהציג את חייו. כמה שנים אחר כך, היא חלהה בסרטן והתגברה על המחלתה. היא אמרה לי שגם היא הייתה מההסתמת ומתעכנת עם התרומה, היא כבר לא הייתה יכולה לתרום אותה בגל הסרטן. במילאים אחרות, ה' מנהל את העולם, וכשעומדת לפניו מצווה, אפשרות להציל חיים, צרכים למחר ולתפוס אותה. יתרן שהזדמנות לעולם לא תחרז. לא לעשות כלום ולחיות בעולם של "ומה אם...?" עלול לעלות במחיר חיים.

בדיקות להשתלה

המשמעותית לעוברו את שלל הבדיקות ולהתקדם בשמהה לשלב הבא. היה נעים גם לדעת שברוך ה' אני בריאה מכף רגל ועד ראש. סיפרו לי שהרבה פעמים חיו של תורם פוטונציאלי ניצלו, כשבבדיקות ההכנה התגלו אצלם דברים שלאולים היו לא להtagלוות אלמלא כן.

בעלי עדין לא היה לגמרי משוכנע לגבי הצעד שלו. הוא נהיל מחקר אישי משלו, שוחח עם נפרולוג (רופא מומחה למחלות כליות) והתיעץ עם הרב שלנו. הרופאים הבהירו לו שאדם יכול לנהל חיים תקין ונורמליים לחלוין עם כליה אחת. הור אמר לו שה拯ילת חיים היא מצויה גודלה, והשהוא צריך לתמוך بي בכל דרך אפשרית.

בעלי נסע למרפאה, פגש את צוות המשתלילים, ונתן לי 100% תמייה. במרפאה ההשתלות שאלו אותו אם אני מעוניינת לשוחח עם האישה שעתידה לקבל את הכליה. "כן... לא... כן!"

היו לי רגשות מעורבים בהחלט. מה אם היא לא תמצא חן בעינו? מה אם היא תהייה שיפוטית? או, כפי שהזהירה אותי ידידה אחת, מה אם היא משתמשת בסמים או מעשנת בין המשפטים? ויוטר מזה, חששתי שישחה כואת עלולה להיות מוזרה מאד.

מיון מעל. מזויפות מסויימות הפגיעה הייתה מזורה, אבל יחד עם זה, היה גם היהת מאד מעוררת. במשך השנה וחצי שבהן היא חוללה, היא חיתנה שלושה ילדים. היא הראתה לי את אלבומי החיתנה, ואחר כך שאלתי אותה על מה היא חשבה בחיתנות, כשהיא יודעת שהזמן של הולן ואולו. "בכל חיתנה ידעת ש הילד הזה יהיה בסדר. הם נישאו לאנשים טובים. אם אני צרכיה למות, אולי יהיה להם קשה, אבל הם יכולים להמשיך הלאה. רק רציתי לחיות מספק, כדי להספיק לחזק את שאר הילדים. ואך ללכת בלב שקט".

לא יכולתי אפילו לדמיין את עצמי חזקה כל כך. מול מצבה המפחיד, היא תמיד שמרה על חייו; אמונהה באלוקים מעולם לא התroofפה, ולמעשה, רק התזהקה; היא המשיכה לעבוד כרגיל, והיתה בלי ספק מקור הכוח של המשפהה.

בלילה שלפני הניתוח היא התקשרה כדי לומר לי, שאני לא חייבת לעשות את זה. "לורי, את לוקחת סיון ואני רוצה שתudy שאותם יכולות לשנות את דעתך. ואני א宾 אותך".

כל כך הפעלתה, אבל הבטחתה לה שוחרר ב-6 בובוקר אני אגע לבית החולים כמתוכן.

באוטוليلיה התקשרתי אל הוורי ואחיה סיירתי להם בפעם הראשונה מה אני עומדת לעשות. הם אמנים והפתחו, אבל תמכנו בי באופן יוצא דופן. התנצלתי שזרקתי את זה עליהם ברגע האחרון, אבל לא רציתי שהם יידאגו.

גם אחותי ליליה ספרה לילדיה על הניתוח ברגע האחרון. כמה חודשים קדום, חשבו שנמצאה לה תורמת, אבל יומיים לפני הניתוח התוודה בוטלה. נמצא חלבון בשתן של התורמת, דבר שמחית את סיוכי ההשתלה, והאכזבה שברא את המשפהה שלה.

היום הגדול

הרבבה אנשים שאלו אותו אם אי פעם התעוררו בי ספקות. היה רק רגע אחד שבו היסטי. זה היה כשצדדתי עם האחות אל חדר הניתוח. נכנסנו למגואה הסטרילי למחצה, שלפנינו חדר הניתוח עצמו. "הגענו", היא אמרה.

"רך רגע", אמרתי. "אני צרכיה להתפלל."

עצרתי שם ואמרתי קריית שמע, וביקשתי מלאוקים לחת לחיות ושהניתוח יהיה מוצלח במיוחד, ושותם.

"בסדר", אמרתי. "אני מוכנה."

ראיתי את האורות, את שולחן הניתוחים הארוך עם הרצעות, וקפאתי. "מה אני הולכת לעשות?"

ואז היא פתחה את דלתות חדר הניתוח, ואני נבהלה למצוות כל כך הרבה אנשים, כולם מתורצחים וועושים כל מיני דברים עם ציוד ומכוונות. ראייתי את האורות, את שולחן הניתוחים הארוך עם הרצעות, וקפאתי. "מה אני הולכת לעשות?" ואז עצמתי את עיניי ואמרתי לעצמי, "פשוט תעשי את זה. פשוט תעשי את זה".

בסופו של דבר החלטתי שאני רוצה לדבר איתך, אבל רק בתנאי שהוא מרגישה נוח לדבר איתי. ביקשתי שתיתנו לה את המספר שלי, ויגידו לה שהיא לא צריכה להרגיש שהיא חיבת לדבר איתה.

בשני הימים הבאים לא נתקמתי את הניד שלי לרגע, אפילו כשלימדי. הלב שלי ממש יותר בכל פעם שהוא צלצל. אבל זאת לא הייתה היא. בסופו של דבר, בלילה השלישי, הטלפון צלצל בדיקון שנכנסתי לכיתה, וזאת הייתה היא.

קבענו לשוחח בעוד שעיה, אחרי השיעור. מסרתי את השיעור נסערת מאוד, ואחריו נכנסתי למשרד עונתי לשיחה. שוחחנו במשך ארבע שעות. "אין מילימ", היא פתחה.

רצינו לדעת הכל זו על זו – הילדים, העבודה, הכל. זאת הייתה אחת השיחות המשמעותיות ביותר בחיי.

גיליתי שהיא אמיצה במיוחד במיניהם, ואם לשבעה ילדים. שהיא מבוגרת ממוני בשנה, ושלפניהם שנה וחצי, בבדיקות דם שגרתיות לקרה ניתוח שבו, היא גילתה שהיא חוללה במחלה כליה קטלנית, KPD. בישראל, ז千万ים 1,000 איש לתרומת כליה. רק 150

כליות מושגות מנניה שלאחר המות ומתורמים חיים גם ייחד

התרופה היחידה למחלה היא השתלת כליה. תרומות כליה מאדם חי מכפילת את סיכון הקילטה, מכיוון שהקליה בריאה וטריה. ואם אדם מקבל כליה לפני שהוא מתחילה לעשות דיאליזה, סיכון ההחלמה שלו מוכפלים שוב. המון אנשים נפטרים מדי שנה תוך כדי המתנה.

נסעתי להשתלה בניו-יורק עם חברתי רבeka, שהתנדבה ללוות אותי כדי שבעל יכול לטפל בילדים בחזיטת הביתית. קהילת התלמידים והחברים התלכדה וארגנה עבורם ארכחות והסעות, כדי להסיר מליבי את העול. בשלב זה, כל כך הרבה אנשים התגייסו לעזור ולתמן בנו.

הניתוח נקבע ליום חמישי, ואני הייתה צריכה להגיע לשם שלושה ימים קודם, כדי לבצע בדיקות אחרונות. ביום שני בו הגענו, התקשרה אליו מקרבת הכליה, והזמין אותנו אליה לאחרות ערב משותפת. הייתה נרגשת ולוחצת גם ייחד. הרגשתי כאילו אני עומדת לפגוש אחותה שהפרידו מני בלילה. בילינו ערבית נפלא במיוחד איתה ועם בעלה.

אנחנו כל כך דומות בתחוםים רבים, ובעליה אפילו הזכיר לי את בעלי! ברור שזה היא שידוך ממשים. היא הכינה עבורנו סעודת בריאות מדהימה ביותר, ומובן שהיא לא יכולה לאכול ממנה אפילו פירור. הדרך היחידה בה היא הצליחה להימנע מדיאליזה, הייתה שמירה קפדנית על התזונה. מהיום בו התגלתה מחלתה, היא לא צריכה גרם אחד של חלבון, מוצרי חלב, פירות הדר, אשלגן ורכבי מזון רבים אחרים. היא סיפרה לי שבשביל אורתזה צהרים זה חסה עם פריציות אורז. לפינוק, היא שמה טיפולת

לקט קצר מסעיפים האישית של תורמי כליה מתנדבים

חיה בן ברוך תרומה כליה לאדם שלא הכירה; חייו ניצלו

בגיל 63 חשב איתן, שסבל ממחלה כלות קשה, שימוט כיוון שלא ימצא לו תורם. ואז נכנסתה לחיה בן-ברוך, חרדיית מצפה שתתרמה לו אחת מכליותה.

חיה בן-ברוך ראתה פניה של "מתנת חיים" ולא היססה לרגע, קודם שהציגעה את כליתה לאדם שכלל לא הכירה. מבחינתה, הוא בכלל עשה לה טובה בכך שהעניק לה הזדמנות לעשותות מצווה. בן-ברוך החליטה שהיא עושה את זה - והצילה את חייו של אדם שבגיל 63 כבר הcin צוואה.

המודעה בעיתון החדרה נער ללימודיו

"אני גור בני ברק, אב ל-6 ילדים, זכיתי לתרום כליה לפני למעלה משנה. אני יודעஇוז זכotta נפלה בחולקי על אשר זיכני השם במצוה גדולה זו. גענוני למודעה של "מתנת חיים", תרמתי כליה ואני מאושר, מסופוקני אם אקבל שכר בעולם הבא, יعن' כי אכלי שיScarri בעולם הזה, דהינו: הספיק העצום, וההרגשה הנפלאה שמולה אוטה כל רגע ממש!".

השכר הגדול ביותר

שני דברים זוכר ח' עם תחילת התאוששותו מההרדמה: "אני זוכר את מנהל מחלקת השסתלות ב'ביבילנסון', פרופ' איתן מוח, גברש לי כי 'הכליה לעובוד', זוכר את פניו של ז. (תורם הכליה) ששכב במיטה לצידי. אנחנו מסתכנים זה בעינוי של זה ועינוי זולגות דעתות. אני מטבעי רגשן מאד. חיפשתי מילים להודות לו ולא מצאתי. קשה היה לי לבטא את הרגשותי במילים. וזה מביט אלוי ואומר: 'אל תבכה. נתתי לך את הכליה בשמחה ובלב שלם. העובדה שאתה חי ובריא היא השכר הגדול ביותר שיכולתי לבקש!...'".

נסכתי על השולחן, והדבר הבא שאני זכרת היה בחדר התאוששות בו סיפרו לי שהניתוח הצליח ושהכל בסדר. הכל עבר. אבל באמת רק התחליל.

החיים שזה נתן לי

זה היה ניתוח לפורוסקופיה, ואני נשארתי להתחושש בבית החולים רק כמה ימים. באוטו זמן, ילדי הגדולים של אהותי לכליה, ומשפחתה הנרכבת זרמו לחדרי. הם בכו והווו לי שהצלתי את חייה. כשהרגשתי טוב יותר, הייתה צועדת במסדרון כדי לבקר אותה. היא התקדמה מצוין, והיא שוב אמרה לי, שכן לה מילימ'. הצורה היחידה שהיא יכולה לתאר את מה שהיא חשה, זה שהיא הרגישה כאילו משאית ענקית דוחרת לעברה במלוא המהירות, ופתאום אני הופעת מושום מקום, הושתתי ידים ובלמתה אותה.

ה' נתן לי הזרמנות לחתה לה חיים, והכרת התודה שהיא ובנו משפחתה חשו כלפי היויתה אדירה. הבנתי שצריכה להיות לי אותה הכרת תודה כלפי הורי, שננתנו לי חיים. התבישתי לגלות באיזו פשוטות אנחנו מקבלים את עובדת היוטנו כאן, וכמה מעט הכרת תודה יש לנו לאנשים שאפשרו למציאות זאת להתקיים.

אני עדין מעבדת את כל החוויות, ומרגניתה מאוד קטנה מול פני האימה וחוסר היציבות שבחיים ובמוות.

לא לכל מתאים לתרום כליה. יש-Calala שפסות לא יכולם, בוגר היסטורי- רפואי או אישית או משפחתי. אבל כמו שאמרה לי מישמי קצת לפני שיצאתי ליבית-החולים, "לורי, אולי אני לא אתרום את הכליה שלי, אבל בדוכות המעשה שלך, אני אהפוך לאדם שנותן יותר".

בני אדם יוצרים מכונות דיאליזה גדולות כדי לסנן את הפסולת שהקליות שלנו לא מצלחות לסנן. וудין, הן מצלחות לעשות רק 15% مما שהכליה הקטנה שה' ברא מסוללת לעשות.

תיהנו מהחמים שלכם. אבל תשמרו על החיים שקיבלתם. ובקשה, עשו מה שביכולתכם כדי לעזור אחרים לשמר על שלם.

באדיבות aish.co - אתר אמ' חכמת חיים

“ה' אנָה אֵת הַלְּוִידָה, וְכֹלֶגֶת
גַּמְעַן הַלְּזָנָונָת הַלְּזָנָן הַוְּיָם,
הַתְּפֻועָה אֲוֹתָה”

שתי אחיות, שתיהן בשנות הארבעים, שתיהן בדיאליזה, שתיהן אמהות למשפחות גדולות. בסוף, נתבררתי שנקבע לי תור לביקורת התאמה בבייה"ח בלינסן בפתח תקווה.

וכך, באחד מבקרים חנוכה, נפגשנו יחד חמיש נשים במרפאות החוץ של ביילינסן. שתי אחיות חביבות שזוקקו להשתלה, אימן (אישה מקסימה שמבוגרת מני מעט), תורמת פוטנציאלית נוספת (אישה מיוחדת מאוד שהפכה בינתיהם לחברה), ואני. עבר עליינו בוקר מדהים. גילינו שהייתה לנו הרבה מן המשותף – כולנו עלינו ארצת דבורות אנגלית, וכולנו שומרות תורה ומצוות. על אף שהמעמד היה עלול להיות מביך למדי, הרגשינו מעין קסם באוויר. לאחר המפגש, אמן של האחיות כתבה לי: "אני חושבת שהמפגש מתאים היה מיוחד מאד. הייתה ביןינו 'כימיה' מופלאה, ועבורה הייתה זו חוויה משמעותית. אני מרגישה שסוף-סוף יצאנו בדרך, ושאנחנו לא בלבד".

אחרי לקיחת דם להצלבה ולהתאמת רकמות, עליינו כולנו למחלקת ההשתלות, שם נרשותי באופן رسمي כתורתן כליה פוטנציאלית. קיבلت רשות בדיקות נוספות על מנת לביצוע. אם הבדיקות תקין, עולים לשלב הבדיקות המסתובכות יותר. בכל שלב, עריכים מהוך לטוויה הנורמלית גוררים בדיות ונטיפות. במקורה של הדבר אירע ארבע פעמים, ובכל פעם שהגענו לתוצאות חדשות נהגתי לומר תהילים לפני שעינתי בהן.

כמו בבית משפט

הבדיקות הראשו שיש לי התאמה לאחות הצעירה, אישה בת 42, אם לתשעה, שאכנה אותה מעתה והלאה אביבה. במשך חמיש שנים עברה אביבה שלושה טיפולים דיאליזה בשבוע, שלוש שעות בכל פעם. כתע ידעתי מי היא האישה הגיבורה שעבורה עברתי את כל מסכת הבדיקות! התברר כי התורמת השנייה התAIMה לאחות הבכורה.

באלה"ב, תורם פוטנציאלי עובר ראיון עם עובד סוציאלי או עם פסיכולוג או פסיכיאטר. כאן בארץ, בשליחתי לראיונות עם כל השלושה! הפסיכולוגיה ערוכה בבדיקה מוקיפה בעוררת מגוון כלים פסיכו-דייגנוטיטים. גם המשותפת הפוטנציאלית נאלצה להגיע למפגשים הללו (להוציא מפגש עם הפסיכולוגית), להתרайн בונפרדים, וכמוון להביא התchieיות מקופת חוליות.

המכשול הסופי היה ועדת הרשותות של משרד הבריאות בתל אביב – חוות לא פשוטה. אביבה ואני זומנו לשעת בoker מוקדמת. לאחר המתנה ארכואת להיכנס ונאסר עלי להכנסיים לחדר הוועדה, מלבד המודעה המקורית, אותה נתקשתתי מראש להביא. מסביר לשולחן גדול ישבו מספר אנשים שהציגו את עצם – פרופסור לרפואה, פסיכולוגית, עובדת סוציאלית, עורך-דין, נציג משרד הבריאות, נציג הציבור ואחרים שאני לא זכרת, וכן קצראנית שרשמה כל מילה. בפני כל אחד מהnocחים היה מונח תיק עבה – הנחותי שהתקיים הכלilo את תוכאות כל הבדיקות וההערכות שבצעתי. האוירה הזכירה לי בית משפט, כשאני הנאשםתו הפרופסור שמש כיושב ראש, והוא נקט עדינה אגרסיבית. "למה את רצאת לעשות את הדבר הזה? זה לא הגיוני! אני פשוט לא מבין!" חבירי הוועדה התחלו להטיר עלי שאלות, כל אחד בתורו. שוב ושוב הזכירו את נושא הניגל שלי ומספר הנכים שלו, כאלו שלבן אדם בגiley או עם מספר נכדים כשלוי (ב"ה) אסור אפילו לחשוב על מעשה

תרומות כליה מכל הלב – מאות יהודית

הייתי בת 62 כשעברית חוותה מיוחדת במינה. זכיתי לתורם כליה לאישה שלא הכרתי קודם לכן.

הסיפור שלי התחיל לפני כמה שנים, לאחר פטירתו של חבר הכנסת הרב אברהם רביץ ז"ל. בני העיר סייר לי שכאר הרב רביץ נזקק לכליה, כל שנים-עשר ילדיו התנדבו להיות התורמים, יותר מכך – הם רבו ביניהם על הזכות. בעקבות ניסיונו האישי קידם הרב רביץ حقיקה בכנסת לעידוד תרומות כליות אלטרואיסטיות (שאין לתורם/ת שם קשור למקבל/ת).

השיחה זו לא נתנה לי מנוח ומלאה את מוחי מחשבות. 'לעוזד תרומה?! – מי יכול להתרום? אף פעם לא חשבתי על כך' התחלתי לחזור את הנושא. בהשגה פרטיט, נתקלתי במכות בעיתון שכתבה אישת נפלאה בשם ליפשיץ, תרומות אלטרואיסטיות בעצמה, שעורתה באלה"ב בהתנדבות לאנשים הזוקקים לתרומות כליה. היה ליפשיץ מכונה בפי מכיריה "שדכנית כליות" – והשידוכים שהיא עשו הם מסוג שונה לחולותן מהמקובל...>.

המודעה הנכנסת

בחיפושי אחר חומר בנושא מצאתי מאמר נפלא מאתר לורי פלטניק באתר iz.co.il. גם לורי היא תורמת אלטרואיסטית. המאמר עורר בי השראה וגורם לי להרגיש שאני מפסידה אם אני תורמת! (המאמר נמצא בחוברת חזאת).

באותה תקופה התיעצתי עם הרב שלנו שאמור אין כל חובה לעשות זאת, אך מדובר במצבו גדולה מאד. בשלב זה כבר הייתה "נעולה" על הרעיון וחשתתי רק שתתגלה אצלי בעיה בריאותית כלשהי שתعتمוד בדרכי.

התחלתי לסקור את העיתונים בניסין לגלוות מודעה הממחשת תורם כליה. מפעם לפעם אכן התפרסמו מודעות, אך הן פנו לבני סוג דם שונה משלוי, או לאנשים מתחת לגיל 45 בלבד. יום אחד רأיתי את המודעה שהזמנתי – בחור צערן וחזק לכליה, סוג דם A או O, ללא גבלת גיל!

תורמת המ"ח

בטרם הספקתי ליצור קשר עם מפרסם המודעה, נפטרה אמי ע"ה. ורק כחודשים- שלושה לאחר מכן טלפוני למספר שבמודעה. לשיחתי ענה הרב ישעיהו קבר, אדם יחיד במיןנו. הרב הבר הוא מושתל כליה ומאז הוא מקדיש את זמנו ומטרו (כשאינו מלמד בישיבה) במאץ לשדר בין אחרים, והכל בהתנדבות קוראים לארגון שלו מתנת חיים). אני התעתדתי להיות התורמת האלטרואיסטיות-48 שלו!

הרבות אמרו לי שבוניים נמצאת תורם לבחור שבמודעה, אבל קיימים מועמדים רבים אחרים ברשימת המתנה שלו. אם אני עדיין מעוניינת, עלי לבצע בדיקות מעבדה בסיסיות ואלטראה-סאונד של האגן, ולהזoor אליו. אחר כך הרב הבר הצעיר שאבדוק התאמה עבור

הרב שטרם כליה לאחד מקהילת

"אין הרגשה יותר טובה, מאשר לדעת שאתה הבאת חיים לאדם אחר. זה באמת היתה חוויה מדהימה, אילו הייתי יכול, הייתי עושה את זה שוב מהר... "

אשה מסורתית משותפת:

"תרומת הכליה, הייתה החוויה הכי גדולה שחוויתי בחיים, אילו יכולתי לעשות זאת שוב, לא הייתי מהססת לרגע"

סיפורו של אברך "רגיל"

תרומת כליה אלטרואיסטיית (לאדם זר)

שלום.שמי רפאל בדרך כלל איןנה עם האנשים המספרים על עצמו. אך הפעם יצאתי מגדרי, כדי לחזק את המזווה החשובה, כמבעור בהמשך. אני אברך בן 30+ מטופל בחמישה ילדים בלב'ה. תושב בייר עילית. לומד בעיר באחד הכלולים החשובים ובוגר ישיבות קדומות (אור ישראל וחברון). ב"ה, בן אדם רגיל ביותר. אני משתמש בתורה, לעזור בגידול ובחינוך הילדים אה, וכן גם תרומתי כליה.

אני כותב את הדברים, כחודש אחר ההשתלה, ומהצד שליו זה אכן ככלור י"ד, כי כמעט ש חחתה | מכל העניין. אבל באמת, יש גם צד שני לסיפור – אשה אחת שהקב"ה זיכה אותה בחיים חדשים ומשום מה זכית להיות שלוחה זכות גדולה התגללה ליידי "וכל המציג נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא".

אני זוכר שבuada של משרד הבריאות נשאלתי איך אני מתערב במעשה האלוקים וכי אני שותף שלו?

ועניתי בפירוש – אנחנו יהודים – וכן, הקב"ה נתן לנו את הזכות להיות שותפים לו כביכול במעשה בראשית. "יונתי תמתה" – תאותתי. לא אני גדול ממנה ולא היא גדולה מני (מדרש) (ועיין בבבא בתרא דף י' אמר אלוקיכם אוהב עניים – מדוע אינו מפרנסט? – כדי שנצליח אנו בהן מדינה של גיהנום")

ואיך הגיעתי לדבר זה?

הנה עוד בבחורי התפרנסים הסיפור של ח"כ הרב רביץ, שנזקק להשתלה, ורבו כל יוצאי חלציו, מי יזכה לתרום לו את הכליה שלו.

כבר אז נחרת בליבי במשמעותו את הסבל הרוב שעוברים מטופלי הדיאליה, שאם חלילה אחד מקרובי משפחתי... אני הראשון שיקפו.

אבל עדין תרומה אלטרואיסטיית (לאדם זר) לא עלתה על דעתך. ובאמת בארץ עדיין לא הייתה אפשרות זו. עד שקסם אדם מזור מעם וחולל את המהפר הלא יאמון. הלו הוא הרב הבר ה"יו" ויתן לו אורק ימים ושנים טובות ובריאות ויצילח בכל מעשה ידיו.

זה! הרב הבר (מקור בלתי אכזב לייעוץ והדרך לאורך כל התהילה) ייעץ לך להפגין נחישות ולא למלות שם היסוס, וכך השתדלתי לעשות.

זמן קצר לפני ההשתלה הוזמנתי להיפגש עם המנתח שהיא אמורה להוציא את הכליה, ד"ר יבגני סולומונוב. הוא הסביר לי באדיבותו שהניתוח יבוצע בלפרוסקופיה, אם יתאפשר הדבר (ואכן כך היה), באמצעות מספר חתכים קטנים באזורי הבطن, וחתר גדויל יותר להוצאה הכליה עצמה. אני חשה הכרת טובה מרובה לד"ר סולומונוב על כישורייו כמנתח, שבודאי תרמו להצלחת המהירה, כמעט ללא כאבים.

קריאטיבין בירידה

שבועיים לאחר פורמים, ביום ראשון, הגיע סוף-סוף האישור ממשרד הבריאות, והניתוחים נקבעו ליום ראשון – כשבוע בלבד לפני בדיקת חמץ. נתבקשו לנו לבית החולים במוצאי שבת קדוש. לפניו שיצאתי עם בעלי מהבית, הגיע אליו הרב שלנו, והעניק לי ברכה. הוא הוסיף ואמר שהוא יודע שאחנו שומרם על כל העניין בסוד, אבל ייעץ כי לאחר ההשתלה, כדי מאד לדבר על כך בחופשיות, כדי לעודד אחרים ללקת בעקבותינו.

ההשתלה נקבעה לצהרי יום ראשון. אכיבתה וכל אחיות המחלקה הרעיפו עלי ברכות. ביקשתי מראש מהרופא המרדדים שיתן לי טיפולו לפני הכנסה לחדר הניתוח, דבר שאכן הקל עלי מאוד. לפי הבעת פניו של בעלי, שילוחו אוטוי עד לדלת חדר הניתוח, ראייתי שגם לו לא היה מזמן קצת טיפול!

כאשר התעוררתי, הרגשתי נפלא. לא חשתי כל כאב. מסתבר שימושאים בגוף חומר משכך כאבים בשחרורו מושהה, הפועל ממשך יומיים.

בימים הראשונים היה ספק לגבי אופן תפקודה של הכליה המשותלת, אבל ביום ד' בבוקר, שעה שחיכינו לתוצאות הבדיקות, אכיבתה פנתה אליו ואמרה: "היא בודאי מתפרקת, הדיאליה האחורה שעשית היתה ביום ראשון בבוקר, ולפניה ההשתלה, ביל דיאלייזה לפחות שלשה ימים, הייתי כבר על ארבע". ואכן, בבדיקות הדם הראו שהקריאטיבין שלו – המdad העיקרי לתפקידו – ירד פלאים, והתקרב לרמות נורמליות. זכינו להרבה השגחה פרטית לאורך כל הדרך. ההחלמה שלי הייתה מדהימה. סבלתי כמעט מודע מכאבם. התחלתי ללקת בכוחות עצמי כבר ביום של מחירת, ותוך ימים ספורים חזרתי לבעצם הליכה יומיית בת חצי שעה.

אכיבת שוחררה מבית החולים לкратת ליל הסדר, וברור השם לא נזקקה עוד לדיאלייזה. אני מאמין לה בריאות טובה עוד שנים רבות.

החויה כולו הייתה מדהימה כל כך – ברמת אושר הדומה לחווית הלידה. לאורך כל הדרך, התפלلت שאצליח לעבור את כל המשוכות, לתרום כליה ולהציג נפש מישראל. אני מודה לך"ה שניתנה לי הזכות לקיים מצווה זו, והכל הסתדר על הצד הטוב ביותר.

אין בי פחד, רק התרגשות וקמיהה,
קמיהה עצומה לטפס את ההר זהה, ממשה
להיות כלי לה' – כלייה.

יום שני ב' אלול-

מגע מוקדם לבילינסון, על הכל פרוש שקט של יום חדש.

במחלקה כבר מחכים, יעקב "חיתן" (המעומד להשתלה), אביו ואימו.

פגש מרוגש... בחלקו מתחדש... שידור מיוחד בין עולם צעריך בן 22 לשבטה. מתבוננת על נعروיו וקומותיו ושולחת בלי קול מי כאן יותר בריא... שיחות מסדרון, גישושים, אנו "ימלטיטם" לסדרת בדיקות ובירוקרטיה ובין מוסיפים עוד נדבר להיכרות. על אותו הפסל בהמתנה, על מה נדבר? שום דבר אינו בעל חשיבות כמו הרגע שפתחו אנו באים ודואזא לך, טרם נוצרו מלים.

השתיקה נעה לי והציפיה גם היא מעוגנת.

השעות חולפות ואיתן 150 פרקי תהילים ומיללים פרטיות המתגנבות אל על.

יום שלישי ג' באולו -

יש זמן... הניתוך יהיה בע"ה רק לקראת הצהרים. אני שלווה, לא ממחרת. בנימין בעלי בא, גם הוא קם עם הזורחה, מסירות אחריות ושותפות, עכשו יותם תמיד.

בדמיוני ראייתי את הבוקר הזה עטוף תהילים ותפילה אלא שתפילה שחרית שגרתית הייתה, להוציא אריכות מה בברכת "רפאננו" ו"ולדוד ה' אווי ויעשי" הפרך האהוב לכבודו של חודש אלול, פרקי תהילים לרפואת החולמים ואח"כ מנוחה.

מנוחה ומחשובות על הצפוי... איך נפרדים מכליה? איך מודים למי ששרה אותה שנים רבות ביעילות ובמסירות? אני "מדברת" אל כלתי השמאלית, מברכת אותה על מה שהיא ומה שהיא:

"יקרה שלי,

בזכות קיומך חייתי חיים בראים בחסדי ה'.
לא התעייפת, לא נחלשת מעולם.

נבחרת להיות שליחה נאמנה, מתנה.

בואו כליה, לכى לדרך החדש,

כשהרב הביר תחיל לפرسم בעיתונים, לא אכחיד שהיתה לי רתיעה, מה הם רוצחים שאני אתןابر מגופי? אבל אם אט חדרה בי ההכרה, הרי אם זה היה לאחוי או לאחותי הרי לא הייתי חשוב פעמים והרי כל ישראל אחיהם.

כלומר, זו לא תרומה אלטרואיסטיית (לאדם זר) זו תרומה לאח, לקרובי!

את הדחיפה האחרונה קיבלתי בעקבות ניתוח קטן ופושט שעבירה אחותי (הביולוגית) להסרת CIS מרה, ניתוח נפוץ, שגם עברו אותו עוד כמה מקרובות משפחתי וUMBROUT בשיטה לפורוסקופית ולאיבר שמאזיאם מגופם אין שני!

כמובן שלאחר מכון בררתי ברכר היבט את הענן מבחינה הלכתית ו מבחינה רפואי, ותחקורתי תורמים, עד שהחלמתי סופית שכן אין בית מיחס כדברי חז"ל "ריעותא דלא חזין לא מחזקנין" ואדרבא, יש כאן מצוה רבה עד מאד, שברצוני להיות שותף לה.

כמובן רגש אותי במוקה הספציפי עליו קראתי אודוט אשת חבר המטופלת בילדים רבים ובקשתי לתרום לה את הכליה שלה.

לא אלא אתכם את תלאות הביוקרטיה למורות שהה קושי היחיד השמור בזיכרון מהמצוה הגדולה הזאת. הניתוח עצמו היה פשוט וקל עם החלמה מהירה, לא היו לי כל כאבים, רק אי נוחות כמה ימים וקצת קושי לקום מהמייה ביוםיהם הראשונים.

הניתוח התקיים ביום ראשון בערב. וביום שלישי ב-00:07 בלילה, כבר הלכתי עם בוגדים רגילים להתפלל שחרית במניין. בדרור, אומרת לי אחות, שאני לא נראה כמו שמאושפז במחלקה, ואכן, ב"ה בצהרי אותו יום שחררו אותו מבית החולים.

הסיבה שישפרתי לכם את כל זה כדי לעורר אתכם ג'כ' למצוה חזקה זו שכי שהיתה איתה החלמתி במהירות. ולא אכחיש שיש אלה שהחלמתם קצת יותר ארוכה, וכי יכול להיות אפילו "כאבים" בהתאם איך מה כל זה凝ד הצלת נפש בישראל.

בואו כליה... / תקציר מסיפורה המרטיטה של תורמת

יום ראשון א' אלול תשע"ב -

ארצתי תיק... כמו לפני מסע

צדדי אישי, בוגדים להחלה, מברשת שנינים

סידור, תהילים דפי כתיבה.

איך אורזים למילים את משמעות הדריך?

איך מסמנים ב"מפה" את המטרה?

אולי זה הזמן להבין את המנייע, המנווע?

אולי לשאול שאלה או שתיים על העיקשות

והמאיץ בכל הכנות?

שליהם הוא". הרב הבר י"ר עממתת "מתנת חיים" מושתל כליה בעצמו, כתובות וכוטל להכל, בכל מכל.

שסאל את הדרך, הציב את התמരורים וכיוון את האורות. שהקשב, יעץ, בירר, הוז, דחף, סיידר, פילס בנבכי התהיליכים את הנטייב הנכון עבורי. ברגישות ובאהירות נדייה. בלעדיי, כנראה שהייתי עסוקה כתעת בשגרת ערבית ביתית, ויהודית שוכית להכיו רך כתעת, על העניות ה'כ'כ' מיעודת, המתנה, ההזדהה... היו ברוכים ובראים..שה ישלם לכם כಗמולכם הטוב – רק הוא יכול.

יוצאת מבית החולים, מתבוננת לאחרור אל בניין האשפוז. כתע אני "חסרה" וגם מוגבלת, אבל "החוור" בצד' השמאלי שמח ומודה. נזכרת שוב בפרופסור... בזועדה... אני חזקפת, חזקה מתמיד, ונושאת 'בפני' את הנאות שהכנתי:

"אל תבקש לדעתה \"למה לעשות את זה?\"
כי מיד אשאל \"ומದוע לא?\"

הרי בורא עולם הוא שמניח אותך בראשית המסלול, הוא שנוטן דחיפה קלה קדימה, והוא אתה כמעט מוכנית הולך... ומתרגל ללכת... כשהשביל סלול נדמה לך שאתה יודע למה התחלת, ורק אח'כ כשהדרך מטפסת ועולה, אתה מתחילה לשאול ולתහות.... ולהתבלבל... על תחילת – על מהותה – על מטרתה...

"borao ulom ma tbaash? haer unini!"
ואחר הצעקה דממה והקשבה. מתוך השקט בורא עולם שלוח תשובה ותשובות ואת הכמיהה. הכמיהה להעניק שמחה ובריאות, לבשר חיים.

למה לעשות את זה?

כי אדון הכל נטע בי, דוקא בי, את הרצון הזה, העניק את הכוח ונשא על כפים לאורך כל הדרך.

תודה לבורא עולם,

תודה לצוות מחלקת השתלות, אחיות, רופאים וכוחות עזר, על הטיפול המסור הסובלנות והנעימות.

תודה אישית לד"ר נשר ופרופ' מור שאמללא חכמתם ומיומנותם ידי הפלא שלהם, א"א היא להפוך חלום למציאות.

תודה למשפ' שכטר על התפilioת, על הידידות, על הפתיחה. זכות גדולה נפלה בחלקנו לעודר למשפחה אצליית כמותם.

תודה לבני ביתוי האוהבים על היותם, על טובם ואהבתם!
הטוב כי לא כלו רחמייך והmercums כי לא תמו חסדייך.

סוף שהוא גם התחלה, בתפילה לשנה טובה ומתוקה לנו ולכל עם ישראל.

ומלאי את יעדך.

העניקו חיים ובריאות אוור ושמחה.

יהיה רצון שהוא בኒיכם ב寧ן עדי עד!

מרגישה קצת כמו אם הכלה, בדקות הספורות הללו כשהכל עומד על תילו, טהור ונקי, מסודר ושלו. עוד לפני שציריך לזרז ולארכח, לחין ולדמע... אלא רק לחוש את מלוא עצמתו של הרגע.

אחות נכנסת מחוויכת "חדר ניתוח מהכח לך..." יופי גם אני מהכח לו... עוברת במahirות לחילוק יerox ויזאים לדרכ. ברכות הצלחה מכל עבר, אני מודה וმתרגשת. בפתח חדר 3 עומדת משפחה אצלית ומיוחדת, יעקב וההורם, בדרכם העדינה מעmisim על מיטתי המתהrichtת תפilioת, תקוות משלאות לב...

בורא עולם זכה אותו להיות ראייה למעמד הזה.

מתגלגים פנימה, החלפת מיניות. שלום ותודה... פושטת זרעוותי לטיפול הוצאות, נקשרת ונארצת כמו למשלו. חם לי וטוב לי והפחד ממאן לבוא.

מתקשה להחילים אם אלה תחושות כמו לפני לידה, או כמו תחת החופה ואולי כמו בעקדה... אבל לא, מעל הכל מרוחפת תחושה שאין דומה לה והיא מיוחדת למעמד זהה לבדו...

"רבש"ע – נקה וזוקק את רצוני שהוא לשمر הגдол.

את מה שאני רוצה לעשות לכבודך, הקדש לאלו הזקנים לזכויות.

הענק לי כוח למשימה זו ושמור עלי שתאה נתינתי שלימה.

רפא את יעקב בתוך שאר חוליו עמו

וכתבו אותם לחים, חי בראיות ושמחה".

עינו הטבות של המנתח, ד"ר נשר, מעלי.

כן, אני מוכנה... חיווך הדדי. מתפללת שהיא שליח טוב וידיו אמונה.

אין בי שמצ פחד רק שלוה ברכוה.

המרדים מרכיב מסיכה, עוד רגע ואני כבר בעולמות עליונים... בערב מגיע איתן. מושתל כליה נמרץ, מביא אליו אנרגיה חיים בלתי נידלת ושקית עוגיות מבית החrosisת שלו. מספר את סייפורו ואח'כ' קובע: "תחשפו, תפרנסמו. תעוזרו כר לאנשים נספחים". מקשיבה לו, מבטיחה לחשוב על כך, לא מצחילה לדמיין את עצמי בתוך כתבה בעיתון... הוא לא מניח "גדול המעשה האחרון בהראשו!"

"הצלת חיים של אדם אחד, אם תפרנסמי – יתכן ויהיו תורמים נספחים..." אמרת פשוטה. איך מגייסים להזה כוח?

הרבות הבר ואשתו רחל, אפשר לומר "שלוי ושל יעקב

סיפור אישי

למה תרמתי את כליתי / מאת ליסה האריס

מעולם לא הייתה מסוגלת לעמוד בפיגור של "מציאה", בין אם מדובר בדירת פלאים הקיימת רק על הניר או שלוש קופסאות שירותים של שעוני יורה במחירות של שתיים. במצבה אהה מקבל יותר מהה שאותה נותן. לכן, כאשר קראתי בקשה לתרומות כליה, קבוצת דם B, ידעתי מיד שזו מציאה מהסוג שאני אוהבת.

תמורת מעט טירה ואין נוחות, אני יכולה לעוזר ולהוור אדם בחיים, לתה בעל חורה לאשתתו, אב אל ילדי ובן להוריו – שלא לדבר על סבא אוהב חורה לנכדיו.

התועלת לא הסתימה בכרך. ציתי לבצע את המצווה לאחוב כל יהודי כמווני וכן להצליח חיים של יהודי אחד ששהקלים בחצלה העולמים כולם. ציתי לבצע מעשה של אהבת חינם, תנאי הכרחי לבניין בית המקדש. ציתי להיות אדם שמשפחתgi גאה בו, ויתר מכל, ציתי לגלות שאני האדם שתמיד רציתי וקוויתי להיות.

ובכן, מה הצד שלי בעסקה? בדיקת דם, כתה התחלה, לשם התאמת רקמות. ואז, ראיון עם פסיכולוגית ונוסף ועם עובדת סוציאלית על מנת להסביר את מניעי. לאחר מכן בדיקה פסיכולוגית שכלה מבחן Rohrshach, צירוי בית, צירוי עץ, שעתקוי צירום מהזכרן, (הם רצו לדעת אם אני מספיק משוגעת כדי לעשות את זה?) בשלב הבא רואינתי על ידי ועדת של משרד הבריאות כדי להסביר את עצמי שוב ולהרגעים כי אין לי מניע כספי בתמורה.

בצד הפיזי, עברתי בדיקות דם ושתן, בדיקת לחץ, א.ק.ג. בדיקת אקו לב, ממוגרפיה, אולטרא סאונד, CT ובבדיקות לחץ דם רבות. כמשמעותי הרגשתי שאני ודאי האדם הבריא ביותר בעולם. תודתי לקודש ברוך הוא על כך לא ידעה נבולות, והיוותה תנופה נוספת לתרומה שלי.

יום לפני התמורה, يوم ראשון, הלכתי לבית החולים – בדיקות דם ולחץ דם נוספות. לקרהת הערב התקשתה להתקלח ולשטוף ביטודיות את פלג הגוף האמצעי. אחות נכנסה וסימנה את המיקום בצד השמאלי שלו שמשם הכליה תוכזא. לחרתת הפסקת לأكلו 6 שעות לפני הנition שנקבע ל-3:00 אחר הצהרים. בשעה הייעודה קיבלתי זריקת הרגעה והורדתי לחדר המתנה לנition שם חכיתי כ-15 דקות. אז הועברתי לחדר הנition. שניות לאחר מכן הייתה תחת הרדמה ולא ידעתי דבר עד שהתעוררתי, כעבור כ-4 שעות.

למרות שהיא לי קשה לנوع ביום הראשון, זה לא היה גרווע יותר מאשר ניתוחים קיסריים שעברתי כשליחתי שנים מילדי (מציאות נוספת!) עם הנחמה שאני לא צריכה לקום באמצעות הלילה!

שוחררתי ביום חמישי וחזרתי לבית הכנסת בשבת. עכשו כmonths 5 חודשים אחרי ומהו זה זיכרון רחוק. אני מרגישה אadam נורמלי בעל שתי כליות. מצבו של המושתל שלי מתקדם. אין לי חרפות על התמורה, והייתי עושה זאת שוב לו יכולתי.

סיכום

לפתע גלית עולם חדש של סבל

אני פנינה, אמא למשפחה ברוכת ילדים גרה במרכז הארץ, גנתת במקצתו. ביום בהיר, נפלה علينا הידיעה שאני חיבת להתחיל דיאליה בדחיפות.

לפתע התגלה לי עולם חדש של סבל, כאב ומכאב. ומה שהטריד אותי במיוחד, איך חיים עם הדבר הזה? איך ממשיכים לתפקיד ולנהל בית כשיש ילדים קטנים?

התחלתי לקבל טיפול דיאליזה 3 פעמיים בשבוע 4 שעות בכל פעם, במשך הטיפול מוצאים את כל הדם מהגוף כ- 70 פעם ... לפעמים באמצע הטיפול היו מתעלפת ... התייחס חורת הבית מותשת, עייפה וחלשה מביל' יכולת לתפקיד ולטפל בילדים... בונוסט לטיפול עצמו נלווה קושי נוספת: הגבלה קיצונית בתזונה ובשתייה, בפרט ביימי הקיץ החמים כשהגענו זעוק למעט מים, נאלצתי להסתפק במציצת מעט קוביות קרח...

עד שהתוועדנו לארגון החסד המופלא ביוטר "מתנת חיים" בראשות ... שעוזרים לא אחרות ובحينם אין כסף לחולי הכלויות.

כשפינו אליו, נענו במאור פנים ... כעבור זמן מה התבשרנו שנמצא תורם פוטנציאלי, אברך יקר ואצלל נפש, שМОכן לתרום את כלתו ולהציג חיים של אדם שאף אינו מכיר.

בסייעת דשmania כוים אני לאחר ההשתלה, שעברה בהצלחה ב"ה. מאושרת ושמחה. ומודה לריבון בעליים בכל יום שאינו בבית ולא זקוקה לכלת לטיפול דיאליזה יודעת להודות על כל ברכת "אשר יצר".

פעמים אני מתעוררת בהלה, يوم שלישי היום, אני צריכה למהר לדיאליזה. ופתאום נזכרת... ואושר מלאו אורי, רק להודות להקב"ה.

חוורתי בהדרגה לחים ונגילים כשפתחו מותר לי לשותות כמה שאני רוצה!!! ולאכול דברים שהתנורתי מהם ממש השנה וחצי.

העיקר שחוורתה להיות אמא בריאה, ולתפקיד ולגדל את ילדי בשמה.

מכתב נרגש שכותבה חברתה הטובה של מושתלת כליה, لتורמת האלמנונית שהציגה את חייה

לצדקת הרוצה בעילום שמה!

מסיבות טכניות המכטב התעכבר אבל הוא היה בלב שלי עוד קודם הנition...

אין לך מושג כמה אני מעריצה אותך על המעשה האצטל' שעשית. נתת איבר מן הגוף שלך, סבלת מתח וכואבין, השקעת הרבה זמן לך בדיקות, לאשפוץ ולכל הכרוך וכו' אי אפשר בכלל להגיד ולתאר – והכל לשם שמיים, כדי להוסיף חיים ואיכות חיים לבת ישראל!

כל כך הרבה סבל חסכת לך! הצלת אותה מתולה של 3 פעמים בשבוע בדיאליזה

מיון לתקווה

מקולמוסה של אשת מושתל

בירוקרטיה, פרוצדורה, אין ספור בדיקות. מתחשים בנסיבות תרומה של כליה. ייסורים נוראים דיאטה זריקות, תקוותה עמוקה מול חרדה של כליה.

והנה בשורה מגעה מרינינה לבבות, תואמות הרקומות זהה סוג הדם שזרום. שוב אוור בעיניים מתעוררות התקאות, סוף סוף נמצא לי תורם.

אך עתה ניצבים שוב בפני המורה, גדרה נספת ושם "עדת". חקירות צולבות, תרומה או תמורה, מתח אדיר חיל ורעדת.

ברוך השם עברנו הנה, הגענו הרים, לניתוח נקבע כבר מועד. מתקרב מתגשם לו החלום, זה השיר הוא לנו לעד.

באותיות של זהב חרטנו על לוח, חקקנו את זה התאריך. יום הולדת נסף הוא יומן הנינוות, כן ידיעים אנו היבט להעריך.

מאחלה כבר שנה ווותה, המושתל ב"ה פורח ומבלבב. משתדל מתאמץ איינו מותה, לסייע לחולים אחרים בכל לב.

דעו גם דעו לא אפשרה התקווה, נקווה שזו רק תקופת המתנה. על כולכם נתפלל בהמון אהבה, שתצכו גם אתם לכדו מתנה.

כמו חלום בלילות הכל כך התחיל, כאבם חולשה עוד שלל בעיות. אישפוז ובדיקות חשש וחיל, החשד מתאמת – אוי! קרסו הכליות.

ברגע נהפן לזקן – הצעיר, נדמה כי נפלו השמיים. חישך באחת עולם הבahir, נמס גם ליבו כמים.

כך בין רגע משנתנות תוכניות, מה שהה לא ימשיך עוד להיות. מתחלפים לחלוות סדרי עדיפויות, כל שאיפתו – פשות "risk" לחיות.

התהפקו להם סדרי השבוע, הדיאליזה מכתיבת האקבט. אין סדר, שום דבר לא קבוע, ובלב מוקן לו העצב.

דאגה ובלבול, חוסר ריכוז ובלגן, גבוה הקראיינון, נמוכה ספירת הדם. רעלים ובחילות, זהירות מأسلגן, ראו מה געשה מבן אדם!!!

אדם צעיר, בשיא שנות הפריהה, על כורסת דיאליזה ימי מכלה. חוסר אונים אין מפלט אין בריחה, קמל, דועך, נובל כעלה.

ולפתח מפציעה התקווה מתוככי האפייה, קרן אור ושם השתלה. והלב מתרגש מתחנן בתפילה, CISPOFI לחיים בה תלה.

... את הענקת לה בריאות! את הענקת לה נורמליות של חיים! אי המלים שיוכלו לתאר מאלו חיים קשים הצלת אותה! ומהיום יש לך חלק וזכות בתפקידו שלה, בחירות שלה, בהיותה רעה טובה ואמא מסורה! יש לך חלק בעבודת ה' שלה, בקיום המצוות שלה, בזיכוי הרבים הנגיד שיזכר מהבתה שלה ... אשריך שזכה!! אני מעריצה אותך בלי גבול, וגם מכירה לך תודה בלי גבול, כי היא חברה טובה שלי, שאכפת לי ממנה מאוד מאוד, וזה שאת שומרת את העניין בסוד – מעטים ומגדיל את המוצה לאין ערוך!

אני מאהלת לך מכל הלב, שזכות זה הקב"ה יאריך את חייך וחיב בני ביתך בבריאות, בשמחה ובאושר!

והקרן קיימת לעולם הבא!
בהערכתה ובהערכה.

קטע ממכתב מושט של אמא לבן ישיבה שנזקק להשתלה

"... לא פחות חשוב מכך חרדתי מWOOD היהות שכמעט בכל בתיהם חוליים שהות ממושכת יכולה לגרום לבחור ישיבה לירידה רוחנית. לא הייתה אפשרות לתרומת כליה מחד מבני המשפחה ולכן הזדקנו לתורם.

זכנו הי להכיר אדם שעליו נאמר ואשריו האיש הזוכה ליגיעת התורה אבל באמת הוא מלאך חיי אצילות ומרומם על כל תחילת, הרב הבהיר, רב בישיבה גדולה ויגע בתורה, עבר בעצמו השתלה כליה, וכל זמן פניו, יום ולילה עוסק בהצלת נפשות לאתגר צדיקים עם ישראל המוכנים להקריב מעצם וلتורם כליה. הרב הבהיר והעיטו הצדיקים ליוו אותו ותמכו בנו לאורך כל הדרכ.لاقוראה התהילה בהחלט לא מסוכן. התורם חזר לביתו תוך שלושה ימים מהניתוח ולאחר חודש כלל לא זכר שעבר התערבות רפואי. אמנם ההליך הבירוקרטטי עד לאישור התרומה הינו ממושך ומייגע, אך ככל זאת בחסדי שמיים נמצאה תרומת, אשה צדקה, אחות בבית חולמים, אימה לילדים, מלאת מרחץ, בעלת לב זהב עם רצון כה חזק לחתת עצמה. בדבריה: "בשביל מה ה' רוא לי שמי כליות אם לא בשבי להצליל היהודי". אשה מיודעת שלא רצתה לקבל שום תמורה ואף לא תודה רק חזרה ואמרה – זהו מעשה ביןין קוני.

בחסדי ה', עם המון עזרה מהרב הבהיר ועייתונו, זכה בנו לקלל את תרומת הכליה מבלי להזדקק לסלב הדיאליזה. הכליה מתפרקת בתפקידו מלא והוא זכה לחזור לבית המדרש ולהתינווג בתורה.

לעתים נראה שהחדר ישיבה היושב ולומד הוא דבר מובן מalto אף לפעםים צרי נס גלי מאת ה' כדי לזכות לה.

"kidney donation was the greatest experience of my life"

Dozens of your fellow Jews here in Israel, over the last couple of years, have donated a kidney voluntarily, free of charge, to someone they did not previously know. This is called "altruistic" kidney donation and is considered a big mitzvah by such great Rabbinic authorities as HaRav Yosef and HaRav Chaim Kanievsky shlita זצ"ש Shalom Elyashiv. This booklet is produced by the organization "Matnat Chaim" (Gift of Life) which encourages altruistic kidney donation.

Thinking about kidney donation?

If you are in good general health, do not have diabetes or heart problems and do not have very high blood pressure,

you are likely to be able to be a kidney donor

Contact the Chairman of Matnat Chaim

Rav Yeshayau Heber

Kazenellbogen 58

Har-Nof, Jerusalem

Mobile: 050-4117014 Tel: 02-5000755

Fax: 0722-555-757 Email: kidneydonation101@gmail.com

See also the website of Matnat Chaim: www.kilya.org.il

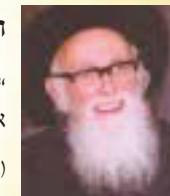
"The saga has been a most amazing experience for me of a similar level of joy and wonder as giving birth -JA, a kidney donor"

דעת גdots הפסוקים על תרומת כלה

הగאון רבי שלמה זלמן אוירבר זצ"ל

"ודאי מותר לבצע ניתוח ולהוציא כלה מאדם בראש כדי להשתיליה אצל החולה, וגם יש בזה מצווה רבה של הצלה נפשות"

(שולחן שלהה ערכי רפואי א, מד)

הगאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל

"לא די שמותר, אלא אף מצווה הרבה יש זהה"

(מתוך מכתב אל הרב הבר שליט"א)

הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א

במיענה לשאלת אברך שמוון לתרום כלה לחבריו: "מוחויב אינו, אבל מצווה גדולה לעשות כן, זו עצה הוגנת, הקב"ה נתן באדם שת' כלות, כי אם אחת התקלקל תהויה את השניה, כך היא הסברא, אבל כל זcken שאין ריעותא שכליותין אינם תקינות - יכול לתרום אחת לחבריו. (זרק שיחה פרשת וירא)

הגר"ע יוסף שליט"א

"העיקר להלכה שמותר גם מצווה לתרום כלה אחת מכליתוי להצלת חייו של אדם מישראל השורי בסכנה במחלה הכלותית, וראוייה מצווה זו להגן על התורם אלף המגן ... ושומר מצווה לא ידע דבר רע". (שו"ת יהוה דעת חלק ג סימן פד)

יצירת קשר

האם אני מתאים לתרום?

כיצד אדע האם יכולתי לתרום כליה?

ומה עלי לעשות הלאה?

ובכן, אם אתה או את בגילאי 18 עד 65 ורוצה לתרום, שאל את עצמן את השאלה הבאות:

האם באופן כללי אני בריא?

אין לי לחץ דם נבואה או סוכרת, ולא סבלתי מבעיות לב?

אם התשובה היא חיובית,סביר להניח כי הנך כשיר לתרום. (נשים גם הן יכולות לתרום כליה בבטחה, והדבר לא פוגע ביכולתן ללדת)

איך לתרום?

פנה לארגון "מתנת חיים"

כתובת: רחוב קצנלבוגן 58 הר נוף, ירושלים.

טלפון 072-2420999

או טלפון 02-5000755

fax. 0722-555-757.

דוא"ל: heber65@015.net.il

או בקר באתר האינטרנט שלנו בכתובת: WWW.KILYA.ORG.IL

השלב הבא

תופנה לבדיקות ראשוניות אותן יש לבצע במרפאה השכונית, הכוללות בדיקות דם ושתן ואולטרה סאונד כליות, אם הבדיקות יהיו תקינות, יותאם עבורך מועד לקבלת התרומה בעזרת בדיקת דם המפרטת את סיוג הרקמות.

כאשר נמצא תורם מתאים, נותר עדין תהליך של וועדות ואישורים, שמטרתם להבטיח את בריאותו ובוחנוו של התורם ואת חוקיות ההליך, ובסיום נקבע מועד להשתלה. משך הזמן הממוצע הנדרש לבדוקות ולועדות השונות הוא כשלושה עד שישה חודשים.

ר恉ה להתרשם אישית מאנשים שחוו על עצם תרומת כליה?

עשירות אנשים או נשים, צעירים או מבוגרים, דוברי עברית או אנגלית, יsmouthו לשחק אותה בתחושותיהם מניטיונם האישי כתרומי כליה, בשיחת טלפון או בפגישה פנים אל פנים, בכל איזור הארץ. פנה אלינו ואנו נחבר אותה לאדם המתאים ביותר שתבחר.

אינך יכול לתרום כליה? – עוזר לנו לעשות אחרים יתרמו! – כיצד? מתנת חיים

ארגון "מתנת חיים" הינו עמותה רשומה הפעלתה ללא כוונת רווח ולא כל טובות הנאה. כל שירות הניתן לחולים ומשפחותיהם, וכל צורה של סיוע הניתן על ידי העמותה, ניתנים חינם, ללא בקשה תמורה בשום צורה.

יודגש: כל עובדי מתנת חיים פועלים שלא על מנת לקבל פרט, לעומת זאת עובדים בשכר. הפעולות נעשית לצניעות, ומתוך הסתפקות במועט, בחיסכון מרבי בהוצאות משרדיות, כאשר המשאבים מופנים אך ורק למימון פרטום והסביר, על מנת להגביר את המודעות הציבורית לאפשרות לתרום כליה ולהציג חיים.

ברור לנו מנסיונוינו, כי ככל שתתרבו האמצעים בעזרתם תוכל להרחב את פעילות ההסברה, כך יגדל מספר האנשים שחייהם ינצלו, ומכך שכל תרומה כספית, בכוחה להביא Mazor ומרפא לחולים כואבים.

להלן הדרך להעברת תרומה ל"מתנת חיים":

הפקודה בחשבון הבנק,
בנק מרכنتיל - 17 סניף הר נוף - 739

חשבון מס' 62951787
על שם: "מתנת חיים"

או בדואר עבורי "מתנת חיים" רחוב קצנלבוגן
58 הר נוף ירושלים מיקוד 93871

**"תרומות כליה היתה החוויה
הגדולה ביותר של חי"**
(ב. ג'יג' נוירמן)

ארגון "מתנתת חיים" רח' קצנלבוגן 58 ירושלים
www.kilya.org.il Heber65@015.net.il

02-5000755